

51635

SZÍNHÁZI VILÁG

Szerkeszti: Kardos István.

488.

E sajtóformák szétküldését megengedem.

Budapest, 192

Ló

kir. ügyész

Angelo

Gellért Lajos *Angelo fotografia*
Politikusok a Belvárosi Színházban.
Egyes nézők
III. évf. Ára 6 kor. 33. szám.

Kissházy és Demeter
Budapest - Egyetem tér 5

P. ROZSNYAY ILONKA a kaposvári Nemzeti Színház fiatal komikája (Kissházy és Demeter fely.)

SZÍNHÁZI VILÁG

Komédia

Szerkesztőség:
VIII., Rökk Szilárd-u. 16.

Felelős szerkesztő:
KARDOS ISTVÁN

Kiadóhivatal:
VIII., Rökk Szilárd-u. 16.

A magyar színészet jubileuma

Százharmincéves a magyar színészet. — Kik voltak a kiállítók? —

Blaháné szobája. — Küldöttség a királynál

arminc évvel ezelőtt nevezetes ünnepe volt a magyar színészetnek. Színészeti kiállítást rendeztek Budapesten a város-
ligeti Kolegerszky-féle

kioszkkal szemben levő fővárosi pavilonban, ahová összehordták a kiállítás rendezői az egész országból és természetesen a fővárosból is mindazt a sok érdekes és értékes holmit, aminek csak valami köze is volt a magyar színészethez.

Primadonnák, kómikusok, szerelmes színészek, intrikusok lelkes szorgoskodással vitték az első magyar színészeti kiállításra a maguk féltve őrzött kincsét: a sok arany- meg ezüstkoszorút, aranykupát, szalagot, szobrot, kosztümöket, művészi rajzokat, relikvia-számba menő szerepeiket, primadonnákhoz irt rajongó ódákat, amelyek visszamenően a magyar színészet százesztendős múltjának az emlékeiként fönmaradtak.

A színészeti kiállítást voltaképpen azért rendezték meg az 1890-ik év

nyarán, mert akkor mult századik esztlendeje annak, hogy az első magyar színjátszó társaság Kelemen László vezetése alatt Budán zászlót bontott.

A maga nemében páratlanul érdekes kiállítás rendezőse élén *Feleki* Miklós, a Színészegyesület akkori elnöke állott, akit nagyszerű munkájában *Bényey István*, *Paulay Ede*, *Krecsányi Ignác*, *Ditrói Mór*, *Feld Zsigmond*, *Peti Ihász Lajos*, *Miklóssy Gyula* színigazgatók és a Nemzeti és Népszínház művészei támogattak. A szinkörökön kívül akkor más színház nem volt Budapesten. Nagy megtiszteltetésnek vették a színészek, hogy *Mária Valéria* főhercegnő elfogadta a kiállítás védnökségét, ámde nem jött el és helyette gróf *Szapáry Gyula*, akkori miniszterelnök felesége nyitotta meg a kiállítást.

Katonazene, üdvözlő beszédek, Himnusz, színházi énekkarok stb. kíséretében zajlott le a fogadás, miközben a meghívott előkelőségeket *Felekyné*, *Prielle Kornélia*, *Bényei*

Istvánné, Hegyi Aranka, Rákosi Szidi, Nagy Ibolya, Réty Laura, Serédy Sarolta, Lukács Juliska, Vidor Pálné, Csongory Mariska stb. kalauzolták a ragyogóan diszes, kis termekben. A grófnő és később heteken át a kiállítás közönség áhitattal járta be a kiállítást és különösen Jókainé Laborfalvy Róza, a Feleki-pár, Blaha Lujza, Prielle Kornélia, Szentgyörgyi István, Szigligeti Ede, Jászai Mari, Kassai Vidor stb. emléktárgyainak a szemlélésébe merült el. Hibájául rótták föl és támadták is a kiállítás rendezőit, hogy nem annyira színészettörténelmi anyagot gyűjtött össze, hanem inkább az akkor divatos színészek emléktárgyait állította ki. Mind-egy. A kiállítás gyönyörű volt és a reá való visszaemlékezés is gyönyörűség.

Valamennyi között talán a Blaháné szobájában voltak összegyűjtve a leg-érdekesebb emléktárgyak. Munkácsy Mihály önarcképe, remek kis tollrajz: „Egy, a művésznő társaságában töltött délután emlékéül“. Pompás legyező, rajta ezzel a fölirással: „Szerződés. Blaha Lujza köteles élte fogytig alulirottnak énekelni. Evva Lajos.“ Evva volt akkor a régi Népszínház igazgatója. Serepek, kéziratok, ezek között Déryné naplójának eredeti kézirata, Szigligeti Ede íróasztala, amelyen összes darabjait írta.

A nevezetes kiállítás késő őszi maradt nyitva és a közönség élénk érdeklődése szép summa pénzt jövedelmezett a színészek nyugdíjalapja javára.

Amikor bezárták a kiállítást, négytagú küldöttség ment néhai királyunkhoz, Ferenc Józsefhez, hogy megköszönje Mária Valéria főhercegnő védnökségét és a király tizezerforintos adományát. A király rendkívül szívélyesen elbeszélgetett Felek Miklós, Várady Antal, Latabár Kálmán és Német József színész tanácsosok-

kal, akik az egész magyar színészeti képviselőjében járultak a király elé.

A sok érdekes és értékes relikvium persze a kiállítás bezárása után visszakerült a gazdáikhoz és — bizony, nagy idő múlt el azóta — tudja, hová lett a sok páratlanul becses holmi?!

A Blaháné szobájának az anyag azonban ma is megvan. Szerencsés, hogy a főváros vette meg és ugyanott helyezte el, ahol 30 év előtt volt kiállítva.

Ha eljön az ideje, pompás anyag áll majd együtt egy nagyszabású színészmúzeum megalapozására.

(p. g.)

Géczy István

a kiváló magyar népszínmű író, aki most ünnepelte írói munkásságának huszonöt éves jubileumát. Tiszteletére Sebestyén Géza színjátszó társulata a budai színházban díszelőadásokat rendezett, amelyen a művészvilág számos előkelősége jelent meg.

Politikusok a Belvárosi Színházban...

elymes ruhájú pesti kisasszonyok, akik szeretnek a költők hangján szólni, azt mondják a premieren, hogy ime az első fecske, a komolyabb

urak, akik a színház főkönyveiben járatosak, Bárdos nagyszerű üzleti érzékének tudják be a bemutatót, Beöthy igazgató és a vele mindenben együttérző segítőtársa, Lázár direktor csak mosolyognak. Ők tudják legjobban, mit ér a premier.

Törzs Jenő, az Unió Részvénytársaság egyik igazgatója, a körülötte csoportosuló színészeknek, ujságíróknak meséli, hogy Lázárnak van egy hatodik érzékszerve, amelynek segítségével pontosan meg tudja mondani, hány előadást ér meg a darab, sőt a premierkor már kasszárt csinál

ajóvedelemből, amely napról-napra lassacskán folyik bele a mindent elnyelő pénztárba. Beck Lajos, a volt bank kormányzó is eljött megnézni a Politikusokat. Az előadás alatt sűrűn bólogat fejével. Ugy lát-szik, hogy ő, mint az egyetlen politikus néző tudja legjobban azoknak a súlyos szavaknak az igazságát, amelyeket az előttünk eddig teljesen ismeretlen amerikai szerző mondat a darab szereplőivel.

A foajében gyönyörű kisasszonyok

sétálnak, balkezüket belefűzve a mama arany karkötőivel vértezett kezébe. Jobbjukon a vasalt nadrágu udvarló megy, de hamiskás mosolyukból könnyen láthatni, hogy szívesebben a gavallérba karolnának bele és úgy rónák apró lépéseikkel a színház fényes parkettjét.

A kulisszák mögött Bárdos direktor intézkedik. Minden apróságra kiterjed figyelme, mindent még egyszer megnéz és aztán meglegedetten megy le a színpadról az első páholyba, ahol Sávolgy doktorral, nagyszerű titkárával nézi végig az előadást.

A Belvárosi Színház bemutatójának gyönyörű közönsége van. Ott van a Belváros egész előkelő közönsége, a színészek, az írók legjava. Az első sor bal első székén az Az Ujság Keszler bácsija ül, mellette Ráskai

Gellért Lajos és Harsányi Rezső
Politikusok — Belvárosi Színház

Simonyi Mária és Nagy Margit
Politikusok — Belvárosi Színház

Ferenc, aztán Kosztolányi Dezső, Bálint Lajos, Schöpplin Aladár és így tovább a sor végéig. A színészek között ott van a Magyar és Király Színház egész gárdája, a belvárosiak oldalt szoronganak, nekik nem jutott hely, állva nézik hát végig az előadást. A kis Kertész Endre meg is jegyzi, hogy fel fogja számítani Bárdosnak a jegyköltséget, amit most megspórolt. Szünet közben fölmennek a színpadra gratulálni. Ott van Ilosvay Rózi is nagyszerű színben, most jött haza Szolnokról az urával. A gavallér Ilosvay férje, Leitner Pali hatalmas vadvirágcsokorral lepi meg Simonyi Máriát.

— A szolnoki mezőn szedtem neked Majja.

Simonyi Máriát nagyon meghatja a kedvesség. Majdnem elpityeredik, szerencse, hogy Boross Géza megérkezik és kerek jókedvével minden könynek elejét veszi.

Gellért Lajos, a nagy ellenzéki po-

litikus a második felvonásban meghal. Az egyik újságíró odamegy Bárdoshoz és azt mondja neki:

— Direktör ur nem járja, hogy a egyik legjobb szereplő már a második felvonásban befejezi életét.

Gellért is sajnálja a hirtelen halálát. — Még szerencse, hogy az első felvonásban nem lettem öngyilkos, mert akkor nyolcra már szabad volnék és a sikerből meg a munkából nem jutott volna semmi — mondja.

Van egy fiatal tagja a Belvárosinak. Gárdonyi Lajosnak hívják, nemrégiben került ki a színiiskolából. A miniszter környezetéhez tartozó képviselőknek egyikét játsza a darabban rendkívül tehetségesen. A kis Gárdonyinak ez az első „komoly” fellépése és szörnyen drukkol a kulisszák mögött.

— Ne félj Lajcsi! Majd megszokod a színpadot.

Gárdonyi lassan nekibátorodik.

— Hiszen a színpadot majd csak megszokom valahogyan, de a szakállam nem tudom megszokni, amit az arcomra ragasztottak.

Szóval nincs baj, minden megy simán, nincsenek botlások, mindenki a helyén van. Ezért olyan derűs most minden este a Belvárosi Színház színpada. És így jókedvvel indul a darab az első jubiláris előadás felé. Premier után három boldog ur mosolyog a Belvárosi Színház kapuja előtt. Beöthy, Bárdos és Lázár.

Az Operaház vezetősége

egyetlenegy premierrel sem kecsegtet bennünket. Bár opera-bemutatóra még korai a szezon, de legalább ígéretet szeretnénk kapni arra. Az idény első felében felújítják *Mozart: Figaro lakodalmát*, *Meyerbeer: Hugonottát és Profétát*, *Szabados Béla: Bolond és Beethoven: Fidélío* című operáját. A vezetőség egyelőre a kardalosokkal és a zenekar tagjaival egyezkedik.

A Politikusok

Lawrence B. Pierson amerikai író méltán büszke lehet arra, hogy az 1920–1921-es budapesti szezon az ő darabja nyitotta meg. Az ilyen szezon eleji bemutatókat legtöbbször az jellemzi, hogy a színészek nemcsak az arcukon viselik az elmúlt nyár ittmaradt emlékét: a barnaságot, hanem legtöbbször a tökéletlen játékot és a szerep nemtudást is a bucsuzó nyár rovására szokták írni az első bemutatón. Annál meglepőbb volt a „Politikusok” premijere, amely összjátékban, rendezésben még a Belvárosi Színháztól megszokott nivót is messze felülmulta.

Az első felvonásban a londoni Adlon hotel előkelő halljában vagyunk, ahol az izgalmas cselekményű amerikai dráma mindhárom felvonása játszódik.

Itt ismerkedünk meg Pascal Robert (Petheő Attila) mérnökkel, akinek Jörgensen (Zilahy Gyula) nevű gyárostársa egész kerekén megmondja, hogy csak

Simonyi Mária és Petheő Attila
Politikusok — Belvárosi Színház

Gellért, Ujj, Szegeő, Simonyi Mária, Zilahy és Matány
Politikusok — Belvárosi Színház

azért adott pénzt talámanyához, mert azt hitte, hogy apja befolyása holmi állami szállítóügyében felhasználja. A fiatal Pascal derék, becsületes ember, aki egész kerekén visszautasítja és így megállapodnak abban, hogy Pascal Robert kilencezer font sterlinggel kifizeti társát. Jörgensen otthagyja közösen alapított gyárát. Ekkor jelenik meg Pascal munkásvezető nagy politikai ellenfele, Chesterfield (Ujj Kálmán) miniszter leányával,

K. Harmos Ilona és Petheő Attila
Politikusok — Belvárosi Színház

szép Szonjával (Simonyi Mária) és fiával, Richarddal (Zilahy Pál), akik azért érkeztek Londonba, mert Chesterfield résztvesz abban a választási kampányban, amelyben régi ellenfelét, Pascal Theodort (Gellért Lajos) legyőzni reméli.

Az író a heves politikai harc központjába egy kedves, néhol derűs, néhol tragikus szerelmi történetet helyez. A pozór Chesterfield leányát, a nagyszerű Szonját már régi, komoly szerelem fűzi a munkásvezér fiához, Pascal Roberthez, aki viszont szereti a leányt és megegyeznek abban, hogy ha Robert társát kielégítheti, akkor az

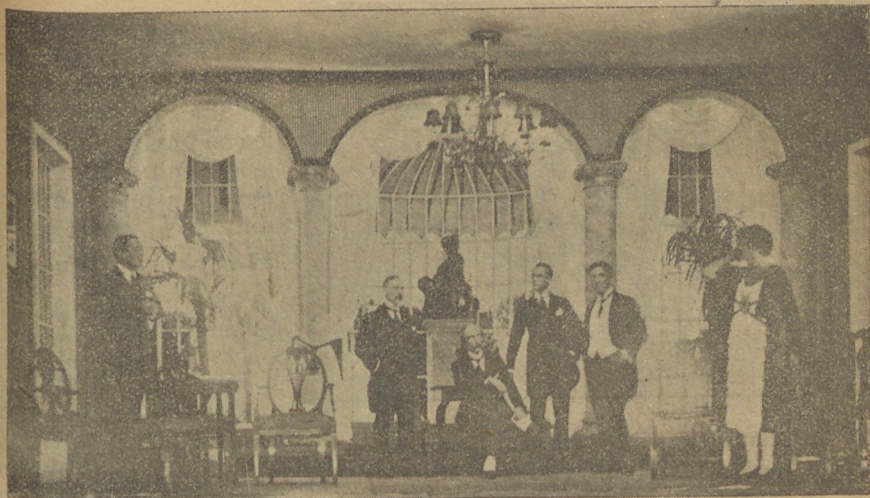
megkéri a leány kezét. Ugy indult mint valami derűs szerelmi történet.

Egy nagyszerűen felépített jelenet során találkozik Pascal Theodort, munkások vezére Gregorival, (Harsányi Rezső) aki tudtára adja, hogy tízezer fontsterlinget fizet le kezéért, ha az egyik állambérletet neki juttatja. Pascal, a tiszta kezű politikus visszautasítja ezt az ajánlatot.

A második felvonásban Pascal Robert tudomására hozza apjának, hogy társát, Jörgensent ki tudná kilenczezer fonttal elégiteni, de csak háromezer font áll rendelkezésére, hogy boldogságát megalapozza. És ekkor az apja a tiszta kezű politikus megtántorodva és hogy fiának e hiányzó összeget megszerezhesse, elfogadja a szélhámos Gregori ajánlatát, aki rögtön szökik Chesterfieldhez, hogy elmondja politikai ellenfelének botlását és felajánlja szolgálatait a miniszternek. Chesterfield először hallani sem akar politikai riválisa törbecsalásáról, de klubtársa Weber (Matány Antal) tüzelésére és biztatására intézkedik, hogy a detektív tartózkodjék a szomszéd lakásban.

Harsányi, Zilahy, Matány, Szegheő és Ujj
Politikusok — Belvárosi Színház

Petheő, Matány, Ujj, Zilahy, Szegeő és Simonyi Mária
Politikusok — Belvárosi Színház

remben, amikor Pascal Gregoritól a pénzt átveszi. A miniszter ezáltal nem csak politikai ellenfelét akarja tönkretenni, hanem azt reméli, hogy Pascal levének bemocskolása után nem kell félnie, hogy büszke leánya Pascal fiának felesége lesz.

Minden a miniszter intézkedései szerint történik, de amikor Pascal Theodort a detektívek leleplezik, egy nagyszerűen megjátszott jelenet folyamán a vádat ellenségei felé fordítja.

Mikor a detektívek elmennek, megjelenik örömtől sugárzó arccal Robert és Szonja, hogy bejelentsék eljegyzésüket. Pascal Theodor pedig megmondja családjának, hogy ő megunta a politikát és visszavonul, mert csak az az egyetlen kívánsága, hogy gyermekei boldogok legyenek. Ott hagyja őket és néhány perc múlva egy revolverdörrenés veri fel az Adlon hotel előkelő csendjét. Pascal Theodor, a munkáspárt vezére fölbölte magát!

A harmadik felvonásban Chesterfield jóvá akarja tenni hibáját, már annál is inkább, mert értesül róla, hogy Szonját eljegyezte Pascal Robert. A miniszter nem akarja, hogy nyilvánosságra kerüljenek Pascal The-

odor öngyilkosságának előzményei, de a szélhámos Gregori mindent elmondott már az újságíróknak és az esti lapok hozzák is az esetet.

Mikor Pascal Robert megtudja, hogy apja halálának politikai ellenfele, Chesterfield a tulajdonképeni oka, eltaszítja magától menyasszonyát, mert benne is a gyilkos leányát látja. Szonja a megőrüléshez áll közel fájdalomában és az apját gyilkosnak nevezi, sőt le akar ugrani a hotel negyedik emeletéről, de megmentik és ekkor Pascal Robert is belájtja, hogy Szonja lélekben nem tartozik a kegyetlen Chesterfieldhez és elviszi magával menyasszonyát. Chesterfield ott marad párthiveivel. Elveszítette a leányát, de megmaradt neki a politikai győzelem, ahol egyetlen komoly ellenfelét letérítette. És a pozór politikus rögtön feltalálja magát, frázisokat tanul ellenfele haláláról, amelyet az esti gyűlésen fog elmondani . . .

A színészek

Nem tudjuk, hogy hol kezdjük a sort, mert ebben az izgalmas cselekményű drámában olyan színész-produkciókat láttunk, amelyek még

Lenkeffy Ica sétáló partnereivel Kemény Simonnal és dr. Kováccsal a Royal Orfeum igazgatójával Marienbadban

gourmand színházlátogatók szemében is szokatlanok.

Gellért Lajos

játszotta Pascal Theodort, a munkáspárt vezérét olyan mély átgondolt játékkal, amilyent még tőle is keveset láttunk. Sápadt volt és beteges, korán megöregedett ember, aki elfáradt a nagy küzdelemben és mind inkább érzi, hogy ellenfele már a fiatalságával is feltétlenül legyőzi. Olykor-olykor már megadással hajtja le a fejét, de akkor újra szétütellenfelei között és felülkerekedik. Ez az, amit Gellért Lajos olyan felejthetetlenül jól játszik meg, hogy a néző érzi az ő felülkerekedéseiről, hogy ezek egy haldokló oroszán végvonaglásai.

Ujj Kálmán

az ellenfele Gellértnek. Hideg, elegáns pozór politikus. Nincsenek céljai, nincs eszme, amely vezeti, csak egy gondolat, egy akarat üzi, tüzeli, uralkodni az emberek felett. És ahogy ezt megjátszotta, meg kell állapítani Ujj Kálmánról, hogy nagyon intelligens színész.

Simonyi Máriáról

az olykor derűs, olykor tragikus Szon-

járól csak jót, csak szépet lehet mondani. Az öröm és fájdalom hangjainak, mozdulatbeli kifejezéseinek széles skáláját találtuk meg a játékában. Kifünő színészi egy nagy piros emberi szív, ami talán egyet jelent.

Harsányi Rezső

Gregorija már valamivel több is volt, mint tökéletes Mozdulatai, megtorpanásai a félelem extázisában elhangzó bugyborékoló szavai színművészet olyan tökélyét mutatták be, amelyre hasonló zsánerben először kevesen csináltak meg.

Petheő Attila

a becsületes, szimpatikus Pascal Robert szerepében nyújtott gondosan megjátszott figurát. Nagyszerű megjelenésével és korrekt játékával keletlenes jelenség volt a színpadon.

De jó volt az együttes minden tagja, akiknek munkáját helyszűke miatt nem tudjuk külön sorokkal honorálni, de mindnyájan ott voltak a helyükön. Kisebb, passzív szerepekben jók voltak Harmos Ilona, Nagy Margit, Zilahy Gyula, Martány Antal, Gárdonyi Lajos, Farkas Alma, Zilahy Pál, Szeghő Endre, Szentiványi Kátó és Horváth Sándor.

Bárdos Artur rendezésére csak egy szavunk van: tökéletes.

Józsefvárosi Kabaré, ez a népszerű és kedves kis színház (a Szerdahelyi-utca 14. szám alatt) *D. Szőke* László igazgató vezetésével újra megnyílik. A józsefvárosiak kedvelt kis színháza az új szezonban szintén nagyszerű programmal lép a közönség elé. Az igazgató áldozatkészségéből nagyszabású művészi gárda fogja a darabokból, tréfákból és magánszámokból álló műsort játszani. A színházat is pompásan átalakították, úgy hogy a műsor méltó keretek között kerül előadásra. A megnyitó-előadás 16-án lesz.

Jubilál a Nagyasszony

Blaha Lujza hetvenéves

No bizony, még csak ez kellett. Ez az irgalmatlan, korai ősz, amely egyetlen poézisétől fosztotta meg a verejtékező fővárost. Még pár nap előtt a Szelényi-udvarnak, az Emkekávéház fölötti középső, széles erkélyén nap-nap után ott láhattunk egy ezüstőshaju, szép öregasszonyt, amint a virágait locsolgatta, vagy kikönyökölt és órák hosszat elnézegette az alatt hömpölygő emberáradatot.

A nagy elevenség szemlélője, az ezüstőshaju uriasszony, aki a ziman-kós boru elől a nagy bérházbeli lakásának intim emlékekkel teliaggatott falai mögé menekült, nem más, mint *Blaháné*, elárvult nemzetünk egykor csengőszavu csalogánya, akit a kor elhallgattatott, akinek a dalos vidámsága úgy fogyott el, mint ahogy megnőtt fölülte az évek száma.

*Hetvenesztendő*s lett most szeptember 5-én *Blaháné* és e tiszteletre méltó, hét évtizedes életkorból több, mint egy fél évszázadot a színpadon töltött a magyar dal, a magyar szó és a magyar színművészet szolgálatában!

Ne keressük ezen a nagyszerű év-

fordulón, hogy mit köszönhetünk mi *Blahánénak*, mert ahhoz kevés lenne egy kötet is, amit mind tele kellene írunk. Csak állapítsunk meg egyet. Azt, hogy a magyarság összetartozó érzése, a magyarság ereje, mindnyájunk szintliszta magyarsága szinte észrevétlen, éppen akkor fogant meg és eresztett mély gyökeret a szívekben, amikor *Blaha Lujza* ifju üdésege teljében, játékos jókedvvel, meg-résztető bűbájjal minden nézőjének és hallgatójának a szívét-lelkét rabul ejtette.

Igy lett annak a három-négy évtizednek, amelyben *Blaháné* ragyogott, minden fia, lánya színmagyarrá. Ez az, amiért kijár neki soha el nem múló hálánk, és ez az, amit neki köszönhetünk.

S vajjon mit kapott mindezért ő tőlünk cserébe? Bizony nem sokat. Sőt úgy tetszik, mintha nagyon is sokkal adósai maradtunk volna neki, mert *még csak gondtalan öregséget sem élvezhet* a „nemzet csalogánya”... De hadd szóljon ő maga, mint ottjártunkkor. Ime:

— Hát bizony megöregedtem, kedves Polgár; hetvenesztendő s lettem. De azért mondhatom, nincs okom panaszsra, mert volt részem sok jóban, sok örömben és boldogságban. *Volt ugyan keserűségem is elég*, no de olyan ember nincs is a világon aki mindig örömben uszott volna.

Az is igaz, hogy én ilyesmire nem is törekedtem soha. Egész életemben mindig kötelességtudó, pontos és szorgalmas színésznő voltam és a színpadot, a pályámat rajongással szerettem. Ma is szeretem, sőt ha a jó Isten is úgy akarja, *mihelyt egy kicsit összeszedem magamat, újra föllépek*. De most egyelőre ez a rossz idő is szobafogságra kényszerít. Még a Blaha Lujza-térre sem mehetek.

Beöthy Zoltán

Blaha Gitta

Eggenhoffer Rózsi

Blaháné unokái

Orbán Magduska a dédunoka

pedig úgy szeretem és olyan örömmöm volt abban, hogy még életemben megajándékoztak egy térrel. Hát most már legalább van egy terem! No meg még valamim van, de ezt én magam jártam ki magamnak és pedig az én drága, jó közönségem kényelmére.

Képzelve, *sírhelyet kértem magamnak még Bárczy Istvántól és meg is kaptam. Közvetlenül Jókai Mór mellett temetnek el, ha meghalok.* Hát aki gondol majd rám halálom után is, nem kell, hogy soká keressen...

— De az istenért, bárónő — mondom —, *Blaha Lujzát még látni, halani akarja és fogja is a közönség!*

— Oh, kedves barátom — feleli Blaháné derüs mosollyal —, egyszer csak mindnyájan meghalunk, talán még én is... és higgye el, egy csöppet sem félek a haláltól, pláne, hogy a háború és a forradalmak iszonyatos szenvedései és borzalmai mindnyájunkat, öregeket, fiatalokat és az

egész szép Magyarországot így megcsonkították, tönkretették. Csak azt adná a jó ég, hogy legalább az unokáink boldogabbak lennének, mint most mi vagyunk. Különben nekem nem csak, hogy *három kedves unokám*, hanem egy aranyos, pici kis *dédunokám* is van. Nézze, itt van a fényképe. Orbán Magduskának hívják. Az édesanyja *Blaha Margitka*, az én *Sándor* fiamnak a leánya. Most voltam náluk egy kis ideig vizitben, Hidegkut-Gyöngyön, ahol nagyon jól éreztem magamat. Az unokáim meg az előbb említett Margitkán kívül: *Eggenhoffer Rózsi*, aki a *Sárikám* kislánya, meg *Beöthy Zoli*, a *Beöthy Laci* fia. A Zolira haragszom egy kicsit, mert alig látom. Persze, az öreg nagymamát nem olyan passzió sűrűn meglátogatni, mint a fiatalokat. No de úgy hallom, sok a dolga is neki, mert valami nagy mozigyár direktora, hát már meg is bocsátottam neki.

Magyarország 1914-től . . .

Diskai felv.

A postás árvák és özvegyek javára rendezett diszeloadás egyik jelene

Amint látja, kedves barátom, örö-
möm azért akad mostanában is, ha
kevés is, de azért csak akad. Itt pe-
dig nagyon el találnék gondolkodni,

akkor meg elmerengek a régi, szép
idők emlékére: amikor mint *kis gye-
rek szinpadra léptem*, azután, ami-
kor *Debrecenből fölkerültem Pestre*

a régi *Nemzeti*hez, meg
amikor hetvenötben a
Népszínházhoz szer-
ződtem és játszottam
énekeltem a sok drága
szép szerepet és a kö-
zönség tapsolt, újra-
zolt, elhalmozott virág-
gal és én boldog, na-
gyon boldog voltam
és akkor így néztem ki
— mutatta meg *Bló-
há*né a szalónja egyi-
falán függő meste-
Innocent-portrét, amel-
ragyogó ifjúságában át-
rázolja a nemzet cse-
logányát . . . aki mo-
mult hetvenéves . . .

Szeless Elza nyaral

Szeless Elza édesanyjával és Leopold igazgatóval Hévízen

Polgár Géza

A beteg Suitangi

Sziklai József mellhártyagyulladásban fekszik

A nyári szünet elmúltával, a Városi Színház megnyitása előtt néhány nappal összegyűlt a színház népszerű opera- és operettgárdája a már több, mint két hónapja elhagyott társalgóban. Örvendező kiáltásokkal és baráti szervuszokkal fogadták egymást, boldogan kérdezősködtek, hogy ki hol nyaralt, mit csinált a rövid szünet alatt? A nagy örömben kezdték csak egyszerre észrevenni, hogy a színház közkedvelt táncos kómikusa, a nagyszerű Sziklai József, nincs közöttük. Nosza nagy kutatás-keresés indult meg Suitangi pompás alakítója után, amelynek folyamán kiderült, hogy a kitűnő Jóska — beteg. Két hét óta fekszik lakásán — mellhártyagyulladásban.

Felkerestük a beteg Sziklait Királyutca 108 alatti lakásán, ahol az ágyban találjuk.

— Bizony, már több, mint két hete fekszem az ágyban — mondotta mosolyogva —, de már jobban vagyok. Meghültem valahol és mellhártyagyuladást kaptam. Mindennek az az oka, hogy ezen a nyáron nem mentem el nyaralni. Egész életemben minden nyáron voltam pihenni, csak épp egy ilyen nehéz szezon után maradtam Budapesten — és biztosan ezért is kaptam a betegséget. Dr. Bródy kezel és ő azt mondja, hogy már gyógyulófélben vagyok. Betegségem után azonban pihennem kell és ezért csak szeptember második felében kezdhetem Suitangit játszani a „Hermelines nő”-ben.

— Mit csinált a betegsége alatt?

— Bizony, borzasztóan unatkoztam. Látogatók kevesen jöttek, mert mindenki nyaralni volt. Így hát elő-

vettem egy csomó könyvet és azokat olvastam...

Megnézzük a betegágy mellett asztalt. Tányérok, befőttes üvegek és bonbonos skatulyák között egy egész kis könyvtár van felhalmozva. Strindberg: Történelmi miniatűrök-je, Brandes: Korok és írások-ja, Tolsztoj: Háboru és béké-je.

A bucsuzásnál mosolyogva mondotta a beteg Suitangi:

— Viszontlátásra a Városi Színház színpadán!

Szeless Elza
az Intim Kabaré primadonnája

A MAGYAR SVENGÁLI

Fenyvessy Emil százötvenszer játsza Svengálit

színpadon lábujjhegyen járkélnak a színészek és a diszletmunkások, az ügyelő is halkan és óvatosan forgatja a darab rendezőpéldányának lapjait, csendnek kell lenni mindenütt a kulisszák között, mert bent a színpadon a halálfélelem deliriumában vergődik az agyongyötört Trilby Svengáli, a titokzatos hipnotizőr áldozata.

A hetvenes évek romantikus drámája, amely szinte a grand guignolok ősenek tekinthető, misztikus alakjai és pompás beállítása révén ma sem téveszt célt a közönség előtt, amely épp úgy lelkesedik és meghatódik most, mint ahogy husz esztendővel ezelőtt apáink rajongtak érte. Irodalmi értéke nagyon is kétséges ennek a drámának, de a hipnózisnak, ennek a ma is rejtélyes tudománynak színpadi feldolgozása mindenesetre nagyon meglepő ötlet volt, amely ma is, a premier után huszonhárom esztendővel, meghozza a várt eredményt — a legteljesebb sikert. A mostani előadás szereplői is kitünőek az állandó Svengálin kívül, élükön Trilby alakítójával, Lendvai Lolával, akinek minden egyes szava és gyötrődő sikolya a közönség szívébe talál. Nagyszerű színésznő, kedvesen, finoman adja ugy a Quartier Latin bohó grizettjét, mint az ördögi szuggeszció által lenyűgözött énekesnőt. A többiek is a Trilby ismerős figurái. Taffy, a nagyszerű Lukács Pál, a kedves Dénes György, Bárdi Ödön, Győző Lajos, Kende Paula, Szilágyi Lajos, Forgács Anna és Szomjas Paula mind nagyszerűek és pompás ögszjátékok produkálnak.

lásszobáját ábrázoló diszlet mellett ül hosszú fekete szakállal és bajusszal az ötvenes évek divatja szerint öltözve a delejes szemű magyar Svengáli — Fenyvessy Emil. Egy sikerekben gazdag pályafutás nagyszerű állomása du Maurier és Potter Trilbyjének ez a nagyszerű szerepe, amelyet Fenyvessy közel százötvenedszer játszik el már huszonhárom esztendő óta. A nagyszerű felujtás alkalmából az utólérhetetlen magyar Svengáli elmondotta visszaemlékezéseit az első Trilby előadásról:

— A Trilby premierje huszonhárom

Lendvai Lola és Fenyvessy Emil

Trilby — Vigszínház Papp felv.

A Quartier Latin egyik kis pad-

évvel ezelőtt, 1897. május 6-án volt. Én már előzőleg is sokat foglalkoztam a hipnózissal és ezért kétszeresen örültem annak idején, amikor megtudtam, hogy a szuggeszció rejtélyes tudományával foglalkozó darabot tűztek a Vigszínházban műsorra. Érdekes, hogy Svengáli szerepét eredetileg nem is rám, hanem Gál Gyulára osztották ki és csak amikor néhány nappal a főpróba előtt Gál hirtelen megbetegedett, akkor kaptam meg a szerepet. Azóta már mintegy százötvenedszer — kizárólag én játszottam Budapesten Svengálit és érdekesnek tartom megjegyezni, hogy a Vigszínház fenállása óta ez az egyedüli szerep, amelyet csak egy színész játszott. Minden más darab kettős szereposztásban, sőt még többben is ment, Svengálit azonban mindenkor én játszottam. A bemutatón óriási sikere volt a darabnak, ami nem is csoda, mert kitűnő partnereim voltak. Trilbyt Delly Emmi, most dr. Török Lajos egyetemi tanár felesége — nagyszerű színésznő — játszotta. Sandyt Budapest körülrajongott kedvence, az azóta visszavonult Ráthonyi, Taffyt Molnár László, most a Nemzeti Színház tagja, Billiet Tapolczai Dezső, most a Városi Színház igazgatója játszotta. A papot Hegedüs Gyula, míg Geckot Beregi Oszkár adta. Kis szerepeket Hunyady Margit és Niko Lina alakítottak. Azt

Dénes György és Lukács Pál

Trilby — Vigszínház

Papp felv.

hiszem, hogy rég nem volt ilyen pompás összeállítás, csupa nagyszerű színész játszotta a drámát. A harmadik felvonás után a közönség felállt, zsebkendőket lobogtattak, tapsoltak könnyes szemekkel. Harminc kétszer hívtak ki a lámpák elé.

— Életem legszebb sikere és emléke az első Trilby előadás . . .

STERNBERG -HANGSZERGYÁR, Rákóczi-ut. 60. sz. (Saját palotájában)

Amerikai és egyéb külföldi gyártmányu, világhírű zongorák és pianók.
„ETOFON“ beszélőgépek tökéletesített modelljei

Világhírű művészek teljes hang-
lemez repertoírja

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben! Mesterhegedűk, gordonkák, fuvalák és tárogatók. Zenekari rézfúvós hangszerek, cimbalmok és harmoniumok. Bél-, selyem- és acélhúrok. — — — Saját húrfontóda gépezemre.

Palásthy Irén

Angelo fotografiája

a Városi Színház kiváló művésznője, a Hermelines nő visszatért főszereplője

Virágh Rózsi
az Intim Kabaré művésznője

Francia színész színműve a magyar színpadon

A Vígsház u'donsága

A Vígsház első bemutatója, Verneuil párisi színművész *Mi ketten* című darabja lesz, amelyet Faludi Jenő direktor hozott még a tászon Berlinből, érdekes körülmények között.

A francia drámaírók egyesülete gyanis egyelőre nem ad el darabot központi hatalmak országainak színházai részére. A „Mi ketten” is véletlen folytán került hozzánk,

Faludi Jenő Berlinben dr. Chretinnel, a francia drámaírók egyesületének titkárával tárgyalt és érdeklődött, hogy nem lehetne-e valamiképpen egy új francia színdarabhoz jutni. Chretin erre összekötésbe lépett Ballottal, a francia drámaírók egyesületének főtitkárával, aki azt táviratolta vissza, hogy nem adhat darabot. Chretin erre azt mondotta Faludinak, hogy tudomása szerint van egy francia színdarab Berlinben, de nem tudja, melyik ügynökségnél. Faludi azonban rátalált Verneuil darabjára, azonnal elolvasta és rögtön le is kötötte a Vígsház számára.

A darab még szeptemberben színre kerül, vezetészerepeit Makay Margit, Haraszthy Hermin, Tanay, Vendrey, Szerémi és Hajdu játsszák.

Dénes Gyula

a fiatal írói gárda egyik tehetséges tagja akinek „Butorozott szoba” című egyfelvonásosát nagy sikerrel játszották a Fasor kabarében

Szemtelen Élni pletykálta,

a múlt héten, hogy Ilosvay Rózsi nem tér vissza többé a színpadra, hanem hazamegy férjének, Leitner Palinak szolnokmegyei birtokára és kisgazdáné lesz. A hír azonban, hála Istennek, nem bizonyult valónak, mert a drága kis Ilosvay bizony csak itt marad Pesten, a színpadon. Már le is szerződött a Belvárosi Színházhoz. Földes Imre „Lányok” című darabjának egyik főszerepét fogja játszani. A premiér október vége felé lesz, a „Politikusok” nagy diadala után.

— Apropos, „Politikusok”! Igazak a pletykák?...

— Tudja isten, mi az igazság? Tudja, hogy van az ilyenkor? Az egyik ember úgy látja, hogy a darab nem amerikai izű, hanem magyar. A gondolat nem hagyja nyugodni, hamar elbeszéli a másíknak, a harmadiknak, a negyediknek és így lassan-lassan bejárja a várost a hír. Az tény, hogy a darab levegője mintha innen, tőlünk áramlott volna át a tengeren és az amerikaiak vissza küldték hozzánk. A híresztelésekre egyébként Bárdos igazgató elmondta, hogy ő a darabot tényleg egy külföldön élő magyar írótól kapta, mint fordítást. Egyebet ő sem tud.

— Kötöttek-e a napokban új szerződést?

— Hogyne. Hajdu József, a Nem-

zeti Színház kiváló tagja átszerződött a Vigszínházhoz. Az állami fizetésből nem tudott megélni, azért kellett otthagynia a Nemzeti Színházat. A Vigszínház bizony sokat nyert a kitűnő Pepivel, aki nemcsak jó színész, hanem páratlan kollega is. A kis Darvas Lili is megkötötte szerződését a Vigszínház direktoraival, Hegyi Anna pedig megmarad a Király-Színházban és nem megy el, amint a színház befentesei híresztelték. Stella Gyula ugyancsak az Unióhoz került.

— Lenkeffy Ica hazajött már?

— Haza. De csak egy hélig volt itthon, visszautazott Bécsbe, a férjéhez, akivel azután tovább utazik Berlin felé. Az aranyos Ica Marienbadban nyaralt. Nagyszerű színben van. Olyan fekete, mint egy kongónéger. Az édesanyja alig akart ráismerni, amikor először meglátta. Tizedike felé véglegesen hazajön, addig egy képet hagyott itt a Színházi Világ olvasóinak. A nyaralás emlékéül kaptuk. Kemény Simivel és Kovács direktorral fényképezette le magát Ica. Ők voltak a sétáló partnerei Marienbadban.

— Mi van Kosáryval? Mikor lép fel először a Városiban?

— Kosáry sürgőnyt küldött Faludinak, amelyben tudatta, hogy nem tér vissza egyelőre Pestre, hanem a Városival felbontja éves szer-

zódását és Bécsben marad a Carl-Theater kötelékében. Király Ernő hasonló szövegű táviratot küldött.

— Hát akkor mi lesz a Városiban, ha Kosáry és Király nem jönnek vissza?

— Nem kell megijedni. A Faludiak mindjárt munkához láttak és leszörzöttették az egyik legnagyobb primadonnát.

— Vajjon kit?

— Azt még nem mondom meg. Elég legyen annyi, hogy a legdrágább, legjobbhangu primadonna kerül a Városiba. Persze, neki is szerződést kell szegnie, hogy a szezonban a Városi Színházban játszhasson. De mit meg nem tesz az ember a Faludiakért, akiket a művészvilágban mindenki szeret.

— Hát Zsazsa visszajön?

— Nem. Ő sem. Bécsben marad egyelőre, de nincs kizárva, hogy hazatér majd a télen, ha valami kedvére való darab kerül színre az Unio színházainak egyikében. De természetesen ez sem bizonyos, mert csak Szemtelen Elza pletykálta a Dunaparton és én nem is tudom, hogy honnan veszi...

Kovács Lilly, aki legutóbb a Faszor Kábaréban aratott emlékezetes sikert, szerdán este fellépett a Feld színházban a *Piros bugyvelláris* című népszínműben. A publikumnak nagyon tetszett Kovács Lilly közvetlen játéka, ügyes táncait és dalait pedig megújrázták.

Magyary Lajos, a Magyar Színház tagja beteg, azért a publikum egyelőre nélkülözni kénytelen kedvenc Pipijének játékát.

Művésznyomor

Bitangul élők temetője,
nyomor, művészet gyilkos árnya,
dohos, penészes lepledet
borongó éjjelek felett
mért terited fantáziámra?
Félek tőled, ne kísérts!

Hányan koplálnak, nyomorognak
s lyukas cipőben dideregnek!
Hány művész, lángszivű bolond
örök tél jéghegyén bolyong
s nem érzi fényét kikeletnek
egy percig sem boldogan!

A kis Párisban, Budapesten
is nagy tragédiák fogannak,
a végük méreg, vagy golyó
s egy rendőri beszámoló,
amelyet az újságok adnak
hírek végén hidegen.

Ugy félek, nyomor! Engem is majd
ledobsz a morgue hűs asztalára,
ha unom már az életet?
S a kis kamrában jég felett
fagyasztják husom halk halálba
s várnom kell a boncolást?

Mig én borzongok a haláltól,
tán egy olcsó hotelszobában
most ír valaki levelet:
„Pajtások, isten veletek!”
s talán épp most halkan, vidáman
öngyilkos lett valaki.

Bródy László

**Bakfiskalapok és sapkák
legmodernebb kivitelben**

KASSINKA KORNÉL

UTÓDAI

Budapest, IV., Párisi-u. 1.

Ligeti szexónvég

Handelt
O

Séta az őszi vurstliban

városban már sorra nyílnak a komoly kőszínházak, az operett- és drámai színházak igazgatói gondterhelt arcokkal járkálnak szobáikban és az

új szezon nagy tervein törik fejüket, ezalatt kint a ligetben, a nyári vidámság és csörgősapkás jókedv területén, lassan besurran az ősz és elnémitja a téli hónapokra a lármás vurstli kikiáltós és mutatványos bódéi működését. Kimentünk a ligetbe, ahol végigjártuk a vidám és tréfás mutatványos bódékat, a ringlispileket, a cirkuszokat, ahol egyforma szomorúságot tapasztaltunk. Vége a nyárnak és befejeződött a ligeti szezon, a vurstli vállalkozói szépen visszavonulnak téli pihenőjükre, vagy megkezdik téli foglalkozásaikat.

A híres csodapók előtt szomorúan áll a kikiáltó:

— Erre tessék, urak! Itt látható a világ legrejtélyesebb csodája... a titokzatos csodapók...

Hívó szavának azonban nincs valami nagy foganatja, néhány unalmasan lézengő ember sétál csak be.

— Gyenge, uram, az utószezon — válaszolja mélabúsan kérdésemre —, kevés a „lőzung”!...

Amikor megkérdezem, hogy milyen volt az elmúlt szezon, felcsillanó szemmel beszél:

— Nagyszerű szezonunk volt az idén. Mindennap zsufolt ház. Képzelje a kedvenc csodapókunk öt kilót hizott a nyár alatt, annyi gázsit kapott...

A híres-nevezetes Paprika Jancsi is kezdi zárni kapuit. A gyermekek iskolába mennek szeptember elsején és ezzel a népszerű szórakozóhely elveszti hálás és kedves törzspublikumát.

A ringlispileknél az elővételt tudakozódtuk meg,

— Hová tetszik gondolni — felel sértődötten az egyik körhinta jó megtermett tulajdonosnője —, nálunk a kasszánál fogynak a jegyek. Hogy milyen volt az elmúlt szezon??... Hát, kérem, általában kielégítően működtünk, csak a szeptemberin-forgalmat „nehéz menyezem”, mert roppant kevés volt belőle a fogyasztás.

Hiába, oda a jókedv és a fiatal ság!...

A világ legkövérebb hölgye, a bősáros Amanda bódéjában is zárással lepé meg a tulajdonos:

— Nagyon jó volt a szezon — vi-

laszolta. — Ugy-e, jól éltél a nyáron, Amanda?? — fordult a kövér hölgyhöz...

A megszólított büszkeség elővette legbájosabb mosolyát és úgy bizonyította, hogy meg volt elégedve a nyáron, csak a hadi kosztra panaszkodott, amely egy kissé ártott a bevételnek...

A ligeti színházak közül a Műszinkör és a Magyar Szinpad tulajdonosai is megelégedetten csukják be kapuikat. Jó volt a szezon. A Műszinkör jó színészekkel nagyszerű darabokat és operetteket, a Magyar Szinpad pedig pompás reprizeket hozott ki. Mindkettő nagy reményekkel néz a jövő nyári szezon felé.

A céllövöldék, az elvarázsolt utvesztő, a karikadobók és a majom-cirkusz a kisebb üzem a ligetben. Ők is lassan pihenésre készülődnek.

A hajóhinták is szomorúan gubbasztanak deszkaalapjaikon.

— Annyi baj legyen, hogy vége a szezonnak — mondja az egyik vidám hintásalkalmazott —, megyek vissza kifutónak a Pollacsekhez. Nyáron a hintát toltam, télen a kis kocsit huzom... tuti egál...

A sők szezonzárás közepett erősen kivirágzott a nagy cirkusz, Könyötké üzeme. Itt egy szenzációs arlistamutató kerül estéről-estére színre. Egy orosz ember felmászik a tetőre és a publikum háborzongtató

ijedtségére leugrik egy égő vízmedencébe... Ez nagy publikumot vonz ki estéről-estére a cirkuszba.

Legutoljára a liget legnépszerűbb színházát, Feld Matyi műintézetét kerestük fel. Matyi élénken tiltakozott minden gyanúsítás ellen, hogy vége volna az ő szezonjának.

— Hohó — mondotta —, az urak elfelejtik, hogy az én színházam kétszínház, amelynek a többivel együtt most jön csak az igazi szezonja. Különben meg vagyok elégedve az idei évaddal. Egy ilyen „Morton, te csalsz” csak minden száz esztendőben akad... Láttam, nemde?? Nahát, evvel, a darabbal elért siker nemhogy szezonvéget, hanem egy szenzációs kezdetet jelent... Különben jön majd a következő nyár... az lesz csak nagy szenzáció!! Majd megtudnak mindent. A viszontlátásra a jövő évben...

Kálmán Zoltán.

Magyar Lajos a Magyar Színház tagja, amint megirtuk nőül vette a kitűnő Guthi Soma leányát. Magyar Lajos nagyon boldog férj volna, ha egy szörnyű nagy gond nem nyomná a fejét. Nincs lakása. Éjjel-nappal keresi a lakást, de hiába nincs. Nem talál. Aki tud egyet, szerezzen örömet szegény Magyarinak, írja meg a Színházi Világnak címét. Mi majd továbbítjuk az illetékes ifjú férjnek.

Nem akar elmenni Premier az Intim Kabarében

Rózsika, az ennivaló bakfis a negyedik b. osztályból halálosan szerelmes Téleybe a hires, de már öregedő színészbe. Elhatározza, hogy meglátogatja Téleyt s ezt megmondja neki. Csakhogy — ilyen tervet nem lehet olyan könnyen végrehajtani. Jól tudja ezt Rózsika s éppen ezért ravasz cselt eszel ki. Megtudja ugyanis (mit nem tudnak meg a bakfisok), hogy Téleynek viszonya van Nórával az ismert színésznővel, sőt azt is megtudja, hogy a színésznő megcsalja Téleyt. Rózsika már most Téleynek, amikor végre sikerül nagynehezen bejutni hozzá, leleplezi a színésznőt, sőt azt mondja, hogy az a fiatal ember, akivel megcsalja, az ő ideálja most is csak azért jött, hogy megbosszulja magát a fiatal-emberen, már pedig jobb bosszút igazán nem talál, mintha viszont ő Téleyvel teszi feltékennyé az ideálját. Téley szörnyen megbotránkozik az egészen, de érdekes momentum, hogy már nem csak az bántja, hogy megcsalják, hanem az is, hogy őt már mint őt fel akarja valaki használni arra, hogy — ugrasson más valakit. Téley nem is ér rá töprengeni, mert az események villámgyorsan következnek egymásután. Megjön a színésznő, a barátnője. Téley szemrehányást tesz neki, a színésznő azonban mindent tagad, sőt még akkor is tagad, a mikor a kislány szemébe mondja, hogy látta, amikor fölment egy fiatalembernek, már mint az ő ideáljának a lakására. Ujabb fordulat. Betoppan az említett fiatal-ember, akit a szerelemfűtől üzőtt ide, kiderül tehát, hogy a színésznő tényleg megcsalja a színészt. Erre nincs kegyelem. Téley kiutasítja a színésznőt, a fiatalembert — újabb

meglepetés — Rózsika, a kislány utasítja ki, aki egyszersmind bevallja Téleynek, hogy nincs is neki ideálja, azt a fiatalembert nem is ismeri, csak azért jött mert tudott erről a viszonyról, nem tűri ő, hogy Téley megcsalják, akibe ő halálosan szerelmes s a kihez ő hozzá akar menni feleségül. Téleyt meghatja a dolog, de aztán . . . belenéz a tükörbe. Öreg legény ő már egy ilyen fiatal kis leányhoz és — elküldi magától Rózsikát. Rózsika sirva kimegy. Kis idő telik el. Bejön az inas s jelenti, hogy a kis lány — nem akar elmenni. És már vissza is jött Rózsika.

— Nem akar elmenni? kérdi Téley s amikor már sokszor kérdi s a kis lány csak fejét rázza, hát Téley boldogan öleli magához.

Ennek az ujszerű, fordulatos, valóban a kabaré darabok közül megszerezte kimagasló vigjátéknak, melynek szerzője *Egyed Zoltán*, az Intim Kabaré szombat esti premierjén rendkívül sikere volt. A darab elmés dialogusai és pompás szituációi megkapták a publikumot. Ehhez járul azután a kitűnő előadás. A két főszerepben *Sugár Teri* és *Harsányi Rezső*, a kabaré vendégei brillíroztak. *Sugár Teri* (Rózsika) ezzel az alakításával pályájának újabb etappjához érkezett. Közvetlen volt, illúziót keltő s természetes. *Harsányi* (Téley) mondhatni tökéletes volt. Talán senki nem tudta volna ezt a szerepet úgy eljátszani, mint ő, páratlanul igaz hangokat talált el. Egy

Öszülés ellen

Min-
denütt kapható!

használjon amerikai D. Dyon
Haires-Torer-t. 000 000
Nem hajfestőszer, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Ara 30 korona.
000 Főraktárak: 000
City-drogéria,
IV. ker., Eskü-ut 5. szám és
Honvéd-drogéria,
I. ker., Attila-körut 2. szám.

kisebb szerepben Balogh Juci, a kabaré új tagja csillogtatta tehetségét.

A külső siker is nagy volt. Nyílt színű taps volt két ízben és a szerző, színészek meglehetnek egymással elégedve.

E vigjátékon kívül még három darab és sok magánszám tette teljessé a bemutatót. A *Zozó hozománya* című operett fülbemászó zenéjű, kedves szövegű darab. Bonyodalmas meséje van. Hálás szerepekre adott alkalmat. Ebben lépett föl a kabaré dédelgetett primadonnája Szeless Elza, ki játékaival, énekével, táncával, toilettejeivel gyönyörködtette a közönséget. Valósággal feltűnő volt Virágh Rózsi, aki játékaival és szépen csengő hangjával meleg sikert aratott. Szeretetreméltó volt a partnere Németh Nándor. De nagyon tetszett a közönségnek Kürthy Teréz és Tihanyi Oszkár is. Kis szerepekben pedig Kiss és Arányi. A *Jé a Panni* című bóhozatnak is megérdemelt sikere volt. A főszerepben Szeless Elza itt is brillírozott. Doktor János pedig egy kikapós férj szerepéből csinált valóban kabinet alakítást. Ebben a darabban mutatkozott be a kabaré új tagja Betegh Böske. Tehetséges, kitűnő megjelenésű színésznőnek bizonyult. A *Mr. Lewellyn* című drámai játékban is új színésznő mutatkozott be igen előnyösen. A színésznő neve: Patkós Eszti. A magánszámok előadói közül a nagyszerű Szeless Elza két új dallal gyönyörködtette a közönséget, de kitűnő szórakozást nyújtottak dalaikkal Virágh Rózsi, Betegh Böske, Patkós Eszti, Németh, Tihanyi, Vig, aki szintén új tag és rokonszenvesen fogadtak, valamint a jó humoru Arányi. A dicsőségből méltán kivetheti részét Doktor János főrendező, Tihanyi rendező és Alpár János karmester, akik együttes működésükkel hozzájárultak a sikerhez.

Az Apolló megnyitója

Mikorra e sorok megjelennek, bizonyára már megnyitotta kapuit a fővárosi előkelő kabaréja, az Apolló. Darabokban és magánszámokban hozza most is azt a nivót, amit ettől a kabarétól a publikum méltán elvár. Rendkívüli sikerre tarthat számot Harsányi Zsolt új vigjátéka, melynek címe *A színész nem ember*. Az elmés és fordulatokban gazdag vigjátékot Berky Lilly, Rózsahegyi Kálmán, Herczeg Jenő játsszák. Nemkülönben Karinthy Frigyes, generájében teljesen új és kacagtató tréfája, az *Elmeorvosok* is a közönség legnagyobb tetszésével fog találkozni. Ujváry Lajos és Békeffy László játsszák végig ezt a tréfát. Hosszabb lélekzetű darab Lenoir francia írónak *Napoleon rokona* című vigjátéka, melyet Zilahy Lajos fordított magyarra, s melynek főszerepeiben Haraszthy Mici, Győri Matild, Pártos Gusztáv excellálnak. Páratlanul mulatságos Forró Pál darabja, az *Idegen lakás*, mely tele van helyzetkomikumokkal, s melyben Haraszthy, Herczeg, Pártos kacagtatják meg a publikumot. Még két tréfa szerepel a műsoron. Egyiknek Zilahy, másiknak Békeffy a szerzője.

Faragó Sárának van a Békeffy tréfában kitűnő szerepe. Külön érdekessége a műsornak, hogy operett is képviselve van benne. Harmath Imre és Vincze Zsigmond, két ilyen rutin szerző fogott össze a publikum szórakoztatására. Az operetben hálás szerepe van Szöllőssy Rózsának, Berky Lillynek, Gózonnak.

Pompásak a magánszámok. Szöllőssy Rózsi, Berky Lilly, Súlyom Janka, Mihályi Vilcsi számai szenzációi a műsornak, amelyben még egy táncos duett is van, melyet Ujváry Lajos és Sándor Jóska fognak előadni.

Lángok a parázson

.... Magdának, hogy mindent megértsen,
S hogy emléke 920-nak
Örökkön ott kísértse

Még egy köszöntés. Halk. Semmit se mondó,
S leledni foglak. Így is jó. Megyek.
Most jöjjön majd a Vágy, a dacba rontó,
Az éjszakák felém derengenek.

Tudom, a Multak mindig elenyésznek,
S az éjben mégis százszor megidézek ...

Milyen nagyok az esteli árnyak!
Ma még szeretlek, még ma várlak ...
Csak add kezed.
Megyünk egy életen keresztül!
A szived se dobban ...?
A kacajod se rezdül ...?
Futunk a völgyben, mint két nagy Bukottak
Kik szörnyű harcban egymáshoz jutottak ...

Ah, jól siess!
Az ég minket csak áldhat.
Sok volt a könnyem és a könny ha régi,
A bünöktől megválthat ...

Ó, jöjj felém s én messzi, messzi viszlek,
A dalok lesznek majd ott Obeliszkok
A föld pompája lesz az éji párnád
S a nagy Titkok ezer csodája vár rád ...

Mit vársz? Bolond vagy!
Hogy futnak a percek!
Ó, jöjj velem. Leszek az Álomherceg ...

Vagyok a könny, vagyok a gond, a bánat,
Vagyok az átok életem felett,
De nyulj felém ... kérj ... Csak pár kis szavaddal
És nálad pezsgő mámor lehetek ...

Ugy ég a szám ... Szivemben kin virágok,
Nem száz kis uj Vágy benne, — mint Neked.
Csak egy szavad ... és értem int a Végzet,
S csak egy szavad ... és Álmodok intenek ...

Ó, jöjj velem ... Átok téged nem érhet.
Mert én az éjben imádkozom érted ...

Csak egy köszöntés. Halk. Semmit se mondó.
Te így akartad ... Így is jó ... Megyek.
De jaj, a szörnyű álmok éjszakái
Mint nagy Mementók, már köszöntenek ...

Pest. Augusztus őszén.

Dénes Gyula

A Nemzeti Színház is ki-
nyitotta kapuit szeptember else-
jén. Ambrus igazgató hazajött
a balatoni nyaralásból és meg-
kezdte működését. Azt hittük a
tavalyi szomoru esztendő után
sok kincset rejteget tarsolyában.
Sajnos újból csalódtunk és nem
hozta meg azt, amit várhattunk
volna. Néhány reprizt ígér csak
a Nemzeti Színház és a jövő
szezón első felére három pre-
miért csupán. Ez bizony vajmi
kevés. *Pekár* Gyula drámája, a
Danton lesz a Nemzeti Színház
első bemutató-előadása, *Ivánfi*
Jenővel a címszerepben. Azután
színrehozzák *Herczeg* Ferenc *Sí-*
rocco című darabját, azután
pedig *Hevesi* Sándor *1514* című
történelmi drámáját, amelynek
meséje Dózsa személye körül
forog. Egy félesztendőre bizony
nem sok ez a három darab, de
csak egy kis jóakarát és majd
előkerül a fiókból a többi is.

A Nemzeti Színház régi tag-
jai közül *Beregi*, *Rajnay*, *Vár-*
konyi és *Hajdu* József nem ke-
rültek vissza, a többiek mind-
nyájan szerencsésen megjöttek.
Lapunk zártáig *Bakó* László, fi-
zetési differenciák miatt nem
irta alá szerződését. Ha *Bakó*
nem hajlandó visszatérni a Nem-
zeti Színházhoz, egy kiváló vi-
déli színész kerül helyébe, aki
művészkörökben nagyon jól is
mernek. Egy-két hét kérdés
egyébként az egész. A színház
már nagyban készül a *Rákos*
jnibileum ünnepségére, amelynek
keretében az *Endre és Johann*
kerül színre. A Nemzeti Színház
megnyitó előadásán a *Bánk Bá-*
került színre. A címszerepet
színház kitűnő tagja, *Kürti* József
alakította férfias erővel. Amint
értesülünk, az Ember tragédiájában
Ádám szerepét is ő kapja.

Honthy Hanna a Scala-Színházban

A Lysistrata diadala

A „Szép Heléna“, az „Angyalka“ után harmadik-ujdonságul hozta ki a városligeti Scala-Színház két héttel ezelőtt Lincke világhírű operettjét, a „Lysistratát“. A színház bennfentesei pedig ellenezték a premiért.

— Minek hozol ujdonságot — róták fel Bródynak, a Scala népszerű direktorának —, amikor az „Angyalka“ sikere most éri el tetőpontját?

Bródy bölcsen mosolygott:

— Tudom én ezt, fiaim, nemcsak töletek, hanem a leghitelesebb helyről: a — kasszaraportokból...

... Mégis kijött a színház a harmadik szenzációval, a „Lysistratá“-val. A színház vezetősége ugyanis nem akart eltérni régi, művészi irányelvétől: a színháznak mindig kötelessége a legfrissebb ujdonságokkal kedveskedni. Augusztus közepére, amikor még zsufolt nézőtér tapsolt a legbájosabb Angyalkának, Magyar Erzsinek, kitűzte a „Lysistrata“ premiérjét.

Hosszu, fárasztó próbákkal készült a társulat erre a csodaszép zenéjű operettre. A drága ruhák légiója készült a színház szabóműhelyeiben, ragyogó, új diszleteket terveztek a „Lysistrata“-hoz. Horribilis összegeket emésztett fel az előkészület, de el kell ismernünk, hogy a bemutató sikere még hatványozottabb volt.

Magyar Erzsitől, aki az Eskü-tér színház primadonnája lett, a napokban vette át a szerepet Honthy Hanna, az új primadonna.

Még emlékszünk arra, hogy a művésznőt a „Három a kislány“-beli sikere után a Debreceni Színház előadásain láttuk viszont, ahonnan az ő sikere után hódították el Wertheimerék. Mikor megnéztük legújabb szerepében, megállapítottuk, hogy szerepével egy csapásra a legelső közé emelkedett. Honthy Hanna kitűrt, csengő orgánuma, decens játékát már egymaga is sikerre viszi a darabot. Leonidas alakítója, Galetta újból bebizonyította, hogy a bonvivántok egyik királya.

Tarnay Leona, mini Polixo, kettős szerepet játszik utólérhetetlen humorral. Minden szava élénk derűtséget kelt. Berczelly Magda remekelt. Themistoklest pompás humorral karikáztotta Horthi, aki legjobb szerepét játssza a Lysistratában. Gallai a szokott kitűnő.

Az Operaházból négy főszerepre kikölcsönözte a színház Pálffy Boriskát, Budánovits Máriát, Szűgyi és Palotait, e négy kitűnő művész.

Sudermann Hermann a

németek nagy írója új darabot fejezett be, amely szeptember elején kerül színre a berlini Residenztheaterben. A háromfelvonásos komédia címe *A barátom* és a nők barátságával foglalkozik.

KERBER HENRIK

Szörme, szőnyeg-poroló, megővő, szőnyegmosó és javító-intézet

VIII. ker. Nap-utca 29. Telefon József 3—86
Butorberaktározás!

Lakástakarítás, padlóbeeresztés és féregirtási vállalat

Kérek szépen egy főpróbajegyet

Terike, (nem Földes Imre Terikéje) a Bárdos Artur Terikéje, illetőleg tiúkárnője nem szereti a főpróbákat. Ha premierre készül a színház, akkor Terike már hetekkel előbb hideglelést érez, ha a főpróbára gondol.

Még az elmúlt szezonban megint jöttünk a Belvárosi Színház Terikéjét, hogy mi az oka ennek a főpróba betegségnek, de ő nem adott egyenes választ, csak himezett-hámogzott és folyton azt hangoztatta: „Jaj az a főpróba, jaj az a főpróba!”

Hosszas unszolásunkra sem akart elárulni semmit, de meghívott bennünket szerda délelőttre, a „Politikusok” főpróbája előtti napon, hogy akkor meg tudunk mindent.

Elmentünk szerda délelőtt a Belvárosi Színház igazgatói előszobájába, ahol a Bárdos szorgalmas Terikéje dolgozik és feljegyeztük, hogy hányan és milyen címenek kértek főpróbajegyet a „Politikusok”-hoz.

Hogy egészen hivatalos legyen a kimutatás, hivatalos kifejezést használva: megjelent 5346 főpróbajegyigénylő. Néhány igénylő jogcímét itt adjuk:

Öreg néni: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Én vagyok a Simonyi naccsága ölfőztetőnőjétől a mostoha anyja.

Más.

Nagybajuszu ur: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Kundlacsak Vince szolgáltonkívüli zugsführer vagyok és a háború alatt annál az ezrednél szolgáltam, ahol a Gellért művész ur.

Más.

Fiatal ur: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Mi? . . . Hogy én nem kapok? Ez még sem járja. Siófokon, a vendéglőben a Nagy Margit művész nő mellett volt az asztalom, sőt a kabinunk is egymás mellett volt. . .

Ha jól vesszük, rokonok vagyunk. . .
Más.

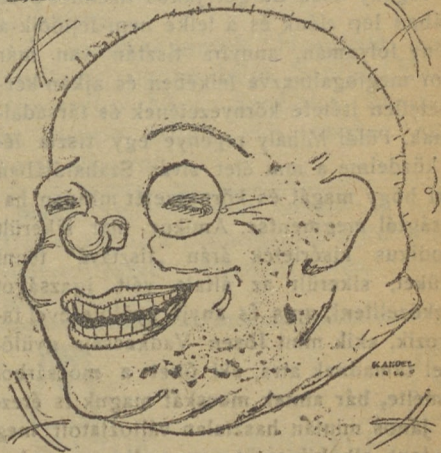
Öreg ur: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Hogy milyen címen? Kérem én a Tanay urat valamikor régen, mikor még gyerek volt, a térdeimen lovagoltattam. Egy gangon laktunk a Hársfa-utcában. Mi? Hogy a Tanay ur nem tartozik a Belvárosi Színházhoz? Az a Belvárosinak baj, de nem nekem. Különben a Harsányi Rezsőt, a Rudit is a térdeimen lovagoltattam. Azzal is egy gangon laktunk. Én minden jobb színesszel egy gangon laktam. . .

Más.

A fruska: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Milyen címen? A Kovács Tivadar ur mondta a multkor, hogy csak őreá hivatkozzak. Micso-da? Hogy a Kovács ur csak statiszta itten? Hát az magukra vall! Az a szép fiu csak statiszta. . . Szemtelenség! Elnyomják a tehetségeket!

Más.

EZENTÚL ÉN IS CSAK

**FLEISCHMANN POLACSEK
FELE SZALÁMIT ESZEM**

~ GYÁR: VII. HOLLÓ U. 11 ~

Kecskeszakállu ur: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Én ne kapnék? Én csináltam a Csontos Vészjel-ruháját . . .

Más.

A kolleganő: Kérek szépen egy főpróbajegyet! Hogy ki vagyok én? Én vagyok az óbudai Szigligeti Színház sugónője. Végzett művésznő . . . Ez hallatlan, hogy én nem kapok.

Más.

A kofa: Jé frájla, géb'nsz mir á fübrubajég! I' bin di frácslerin fon di csarnok. Di Márosi gnédige kauft di körökdine pei mir . . . Vasz? I' bekom net? Neksztemal bekom di művésznű á tük stac a körökdine . . .

Más.

A Szemtelen Elza: Jó napot drá-

gám, aranyos cukim, jaj de gust magácska, drága Terikém, hogy va édesem, milyen régen láttam, h nyaralt szivikém? Hehehe! . . . hihi! . . . Hol van picikém az zsollye elsősor közép arra a főp bacsekre? Micsoda? Hogy az a stóé? Hát én mi vagyok drága sz vikém? Én kutya vagyok? Én v gyok a sajtó! Én Tarján Vilitől kez ve lefelé mindenkit ismerek. Bizon szivikém. Nem kapok!? Accch! H az Artur? Artur, drága kicsi Artu Turkám, Bocikám, jöjjön védjen me (Dr. Bárdos a nagy lármára kiavít a szobaajtáját.) Alázatos szolgál igazokat ur! Pá, Terikém!

Most már tudjuk, hogy Terike m ért betegszik meg a főpróba előtt.

Szahara

Földi Mihály regénye

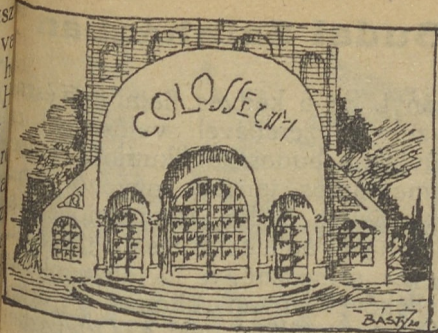
Peterzilka bácsinak hívták azt az öreg hordárt, akit Földi Mihály tolla először küldött elének azok közül a szegény kinlódó emberek közül, akik itt szaladgálnak körülöttünk vérző emberi szívükkel.

A regény hőse Bürger János tizenhét éves korában lép elének és a lelke nem fejlődik a regény folyamán, annyira tisztán van már ekkor megfogalmazva lelkében és ajkán kérelhetetlen ítélete környezetének és társadalmának. Földi Mihály regénye egy tiszta lélek küzdelme a mai élet sivár Szaharájában azért hogy magát és környezetét minden hazugságtól megmentse. Amikor már sikerült herodikusz kísérletek árán „tisztává” tenni életüket, sikerült az általa vélt igazságot megközelíteni, apja és anyja gyűlöletével találkozik, akik mint Ibsen Vadkacsája gyűlölettel támadnak arra, aki őket a mocsárból kiemelte, bár annak mocskát maguk is érezték. János miután hasztalan változtatott meg mindent, elbukik mert nem tudta az embereket megváltoztatni. Egy nagy tagadás ez a regény, tagadja mindnyájunk mai életének helyességét de nem tudja azt mással behelyet-

tesíteni. Mint egy nagy genyes fekélyba úgy bugyog elő a rothadás a társadalom testéből ebben a regényben, amit szinte pszichológiai regénynek is lehetne mondani amit egy orvos irt egy érző apostol szívével. Egy nagy ideológiai negatívum, amely azonban bővelkedik nagyszerű irodalmi pozitívumokkal. Ahogy Földi Mihály Bürger János krisztusi kísérleteit megírja, amilyen csodálatos plaszticitással megformálja a legkisebb alakokat is mint például a részeges Viki pedellust, hogy az olyan fontos alakokról nem is beszéljünk, mint a milyen az öreg Martmann dr., aki János tagadó énjét inkarnálja, azután Valentin, aki az Éjjeli menedékhely krisztusi öreg vándorának a „pendantja”, aki a megértést és a szeretet és a szemet hunyás szeretetét hirdeti, ahogy elének állítja pl. a Bürger család tagjait, stílusának mélyült intelligenciája és az a nagy mélység, melyet csak az orvosoknál találunk még — mind igazolják Földi Mihályhoz fűzött nagy várakozásunkat és mi megeresztett zászlóval boldogan üdvözljük Földi Mihály Szaharáját. (b. e.)

SZLOVÁK

speciális pedikűr, manikűr intézet
IV, Türr István-u. 8. Kristóf-tér sarok
Ezrelőtti 25 évig a Herzi és Liget szanatóriumban.

Királylány — szobalánya

A Délutáni Kabaré premierje

Amikor felszalad a függöny és kezdetét veszi a premierműsor, máris tapsolásra áll a kéz és kacagnak a nézők. Már az első számnál tudjuk mindnyájan, hogy ennek az intim, kis színháznak újból szenzációs sikere lesz. Ezt jelzi már maga a műsor, ha csak a darabok címeit és a szereplők neveit olvaszuk el. Elég lenne kommentár nélkül leközlönnünk Emőd Tamás, Harsányi Zolt, Hervay Frigyes, Harmath Imre, Marthon Géza nevét, a szerzőkét, Szöllősi Rózsi, Haraszthy Mici, D'Arrigo, Herczeg Jenő, Szenes Ernő, Horti Sándor, Szemere Gyula és Szabolcs Ernő nevét, a szereplőket. E nevek egyedül is meghatározzák a sikert. Mégis, úgy érezzük, ez a műsor érdemes arra, hogy a legkisebb részét is ismertessük, mert így akarunk emléket állítani egy valóban nivós kabaré műsorának.

Az előadás fénypontja a „Királylány — szobalánya” című, három

képből álló énekesjáték. A gyönyörű, magyarsággal megírott szöveg Emőd Tamás mesteri kezére vall. A magyar regék országába varázsol ez a bájos játék, ahol álmódzva járunk, elbűvölten a muzsikától, amelynek magyaros, patlogó ütemét Marthon Géza zseniális tudása adta meg. Percekig tapsolt a közönség a bűbájos darab kitűnő szereplőinek: Szöllősi Rózsának, D'Arrigónak, Szemerének, Szabolcsnak.

A színésznő címmel rendkívül hatásos drámát irt Harsányi Zolt, amelyben a jónak minden kelléke megvan. A címszerepet Haraszthy Mici alakítja. Fölösleges hozzátennünk, hogy a legjobban. Partnerei Herczeg Jenő és Horti Sándor. Flers és Caillavet kis bohózatát dolgozta át nagyszerűen Hervay Frigyes. A pompás összjátékot zajos tapsokkal honorálta a hálás közönség. Szemere, Haraszthy Mici, Herczeg, Wesseli Ili, Szántó, Szenes, Horti és Szöllősi Rózsi játszottak a darabban nagyszerűen. A moziörületet figurázza ki éles szatírával, de rengeteg jókedvvel Harmath Imre Ceza-cinabarína című kis tréfájában, amelyben kabinetalakítást nyújt Szabolcs és Iványi.

A magánszámok Harmath Imre rendkívül ügyes dalai. Szöllősi Rózsi, Haraszthy Mici, Szabolcs, Szemere és mások adják elő azokat igen nagy sikerrel.

Makó. Kellemes estét szerzett az Andor társulat színháza közönségének a Koldusgróf felelevenítésével. Harsányi Irén, Bellák, Gulyás tűnt ki.

Kertész
NŐ DIVATHÁZ
BUDAPEST
IV. VACCHUTCH

BLUZOK,
PONGYOLÁK,
RUHÁK

COSTÜMÖK,
FELÖLTÖK,
SZŐRMEÁRUK

Debreceni civisek a Budai Színházban

gy eshetett a dolog, hogy Debrecen városába is elröpítette a hír a „Debrecenbe kéne menni” nagy sikerét. Itt olvashatta a pesti ujságot az ősi kuria tornácán pipázgatva Nagy uram vagy Kis urambátyám (a nevére már nem merek esküt tenni). Igaz, magyar érzését fellelkesítette a sok-sok dicsérő szó.

— Ugyis készültem mán’ Pestre egy-mást bevásárlni — morfondírozott az öreg —, de most mán’ rögtön megyek!

És fel is jött Buda városába.

A nézőtérben mindenki őket figyelte... És ha a Sebestyén-színház már a premíorkor elkönyvelte a forró sikert, akkor igazán nem tudjuk, milyen jelzővel illessük a mostanit. Mindenkit elragadt az az őszinte, spontán lelkesedés, mellyel a debreceniek a Farkas-darabot fogadták.

A szünetben odaférfkőztünk hozzájuk.

— No, apjuk, nem megyünk még holnap haza. Holnap is eljövünk, hónapután is, ha adják...

Az előadás valóban megérdemel minden elismerést. Az az őszinte szeretet, mellyel a budai gárda Farkas darabja iránt viseltetik, meglátszik az előadás legkisebb mozzanatán is. Egybevágó, precíz előadás, mely visszatükrözi azt a határtalan szorgalmat, mellyel Buda kedvelt házi szerzőjének darabjára készült.

Szebeni Margit, a budaiak dédelgetett kedvence játssza a fő női szerepet, a szepesiglői Huber-familia csodaszép leányát, Grétét. Az egyik pillanatban könnyekre fakaszt édes jókedvével, hogy azután rögtön elbúsítson minden szívet könnyes szemével. Énekét, táncát állandóan zajos tapsok ujrátzatják meg.

Papp Mancsi alakítja a másik iglői

leányt. Ez a kedves, fiatal művész ezzel a szerepével valósággal bővölte a budai publikumot. Témamentes táncai, ragyogó művészi előadás külön szenzációja. Tihanyi Paula kellemes megjelenésű színésznő, a jó játék minőségével fel van ruházva. A dráma Vágóné teljesít még az Orfeusz híres sikerén is. Az ő sajátos, kellemes humora gyakran ragadtatja a közönséget zajos tapsokra.

Halmay Tibor, a Városi Színház táncművésze, játssza a „Debrecenbe kéne menni” amerikai uracsát, Tihanyit. Halmayról mindenki tudja, hogy a huszárfőhadnagy csillogó uniformist cserélte fel a színész gyakorlati köntösével. Ha valaki, akkor ez a szerep megérletheti Halmayt, hogy jó cserét csinált. Játékát kitűnő, táncaira a kritikus már nem talál más jelzőt, mint „boszorkányos”. Pajor Ödön, a budai társulat kiváló baritonistája, Balos uram szerepében a fölé megszokott jó volt. Huszár játssza Balos Pistát, a cseregyereket. A konzervatív budai publikum a csengőhangú képzett játéku színészt már rég helyébe fogadta. Az elmúlt héten vendég szerepelt a színházban Endrey Jenő, aki sok tapsot kapott játékától a közönségtől.

Tihanyi Vilmosé a kitűnő rendezés érdeme. A direktioe minden köszönet ennek a poétikus finom operett színrehozataláért. A megújított magyar operettet haligat a közönség őszinte hálával adózhat a budaiak szorgalmas munkájának.

Hamis fogakat

brilláns, arany, ezüstöt bármely hirdettett árnak magasabban veszek

MENDELSON, ékszerész

Budapest, IX. kerület, Ferenc-körút 1. szám.

Színházi tizparancsolat

Kifüggesztendő minden színház kiskapujában — Illik megtanulni

1. Tiszteld az igazgatódat, sőt add át neki minden alkalommal üdvözlétedet, hogy hosszú szereped legyen e földön. De még jobban tiszteld azt a nőt akit az igazgató tisztel, hogy még hosszabb szereped legyen a földön. Tiszteld a titkárt, a rendezőt, a karmestert, a zongoristát, tiszteld mindenkit, aki számít valamit a színháznál, de ne tiszteld azokat, akiket senki sem tisztel, mert akkor téged sem fog tisztelni senki.

2. Ne lopj, bízd ezt a zeneszerzőkre.

3. Ne ölj — meg egy szerepet tehetségtelenségeddel. Ha érzed, hogy nem tudsz semmit, akkor jelentsd ki, hogy nem fekszik neked a szerep, vagy hogy nem vagy ma diszponálva, vagy hogy a publikum nem ért meg, vagy a darab egy marhaság, avagy hogy azért nem játszod ki magad, mert a direktor mellőz.

4. Ne paráználkodj — olyanokkal, akik nem használhatnak neked, légy jóba a kritikusokkal, hírlapírókkal, nyomdászokkal és lapterjesztőkkel. Légy jóba Angelóval, Laborival, Papp Rezsővel, Mészölyvel, ne légy jóba kezdő írókkal, ambiciózus fiatal színészekkel, tűzoltókkal, diszletezőkkel. Ne légy jóba a barátoddal, légy jóba a barátod feleségével és légy jóba e sorok írójával, légy jóba a kapusnéval, légy jóba Jób Dániellel, vegyél cukrot, Stollwerket Stollnak, szeresd hevesen Hevesit, hátha elszereződte nek a színháztól!

5. Szerződésedet évente csak hatszor szeged meg, hetedszer nyugodj meg, ha észreveszik tagadd le.

6. Ne kívánd meg másnak szerepét, barátját, ékszereit, lakását, automobilját, szabadágát. Ne kívánd meg Márkus Emma haját Fedák hangját, Lábass férjét, Király fülét, Gyárfás zsirját, Pista bácsi fiatalságát, Feld Matyi színházát, Bródy István primadomáját, Győző Lajos szerepét, Kovács Lilly szerződését, Boross Géza drámai érzékét, Jászai Mari humorát, Odry Árpád haját, Ráskay Ferenc nyakkendőjét, direktorod bőkezűségét, Zerkovitz muzsikáját és ne kívánd, hogy ebben a krokiban humor is legyen.

7. Fiatal pályatársaid az istenért se engedj érvényesülni, mert a nyakadra nőnek. Ha lehet, turd ki őket a színháztól, ha nem lehet, akkor pletykálj róluk, hogy negyvenkét szeretőjük van és ilyeneket. Ha ezt nem hiszik, esküdj meg. Ha rólad pletykálnak, akkor mond azt, hogy amit rólad beszélnek, szóról-szóra igaz, így senki sem fogja elhinni.

8. Ha énekesnő vagy, legyen szép a lábad, ha táncosnő vagy, legyen jó a hangod, ha nincs se lábad, se hangod, menj filmszínésznőnek. Ha naiva vagy, pirulj el mindig, még ott is, ahol nem kell. Ha bakfis szerepet adsz, neved gondosan utokaidat. Ha hősszerelmes vagy, legyen nyolc gyermeked, ha tragika vagy, szüljél ikreket, ha komika vagy, csiklandoztasd magad. Ha naturburs vagy egyél sok natursniclit. Ha szübbrett vagy,

Brillánsokat, gyöngyöket, ékszereket bárkinél drágábban vesz:

Székely Emil

Király-utca 51. Teréz templommal szemben Telefon

akarj primadonna lenni, ha primadonna lettél, menj el drámai színésznőnek a Magyarba, ha drámai színésznő lettél, lépj föl kabaréban, ha megöregedtél, mond, hogy Steinach a barátod és csak akkor vonulj vissza a szinpadtól, ha ükanya lettél, így még mindig elmehetsz filmezni.

9. Lakásodnak legyen egy interieurje „a művész nő otthonában“ felvételek számára. Utazzál sokat a „művész nő nyaral“ fényképek számára. Ha színinövendék vagy, járjál konflison, étkezz a Ritzben, nyaralj a Rivierán és tartsál autót, mert telik jövedelmedből, ha a Nemzeti Színház tagja vagy, járjál gyalog, edd meg azt, ami tegnapról maradt, nyaralj a gangon és tartsál fogyókurát, mert még erre sem telik a fizetésedből. Ha üres a színház, ne kérj előleget, ha ilyenkor a direktor kér tőled, adj neki jó szívvel.

10. Kosztümjeid gondosan válogasd meg. Lehetőleg alig legyen ruha rajtad. Minél kevesebb ruha van rajtad, annál jobban elfedi tehetségtelenséged. Ha egész meztelen vagy, a szinpadon azt fogják mondani, hogy te vagy a legtehetségesebb primadonna Pesten.

* * *

Ehhez tartsd magad. Meg fogod látni, hogy így nemsokára az egyik legnagyobb színész, vagy színésznő leszel Pesten.

Sokan így csináltak.

Fregoli

Józsefvárosi színház néven új operett színház alakul a Kálvária-téren. Az új színház vezetőségének az a célja, hogy a külső városrészek lakóinak hozzáférhetőbbé tegye a művészet élvezését. A Józsefvárosi Színház igazgatója és rendezője Rónaszéky Béla lesz.

Simonyi Dezső, a Scala Színház talentumos tagja most Wienbe szerződött az ottani Tabarinbe. Egy táncos duettben fog fellépni. Partnere is magyar nő lesz. Simonyi fellépéséért horribilis gázsit kap.

Robicsék Zoltán, aki most három angolparki színházi vállalat vezetője, a télre egy rendkívül érdekes színházat létesít, melynek mindössze három férfi és három nőtagja lesz. A színházban csupán száz személyre lesz hely.

Olvasóinkhoz!

A SZINHÁZI VILÁG egyes számai naptól kezdve **6 koronába** kerültek. Nehezen határoztuk el magunkat erre a lépésre, de a papír, klissék, nyomdaköltségek, festék stb. árának folytonos emelkedése kényszerített bennünket erre a minimális áremelésre. Az áremeléssel egyidejűleg jelentjük, hogy e számunktól kezdve **lapunk oldalszámát 32-ről 40-re emeltük fel**, amivel egyúttal dokumentáljuk, hogy ismét oly hatalmas adozatot hozunk, amely legkevesebbé áll arányban azzal az áldozattal, amelyet Olvasóinktól kérünk.

Szeptember hó 1-től kezdve a Színházi Világra új előfizetést nyitottunk. Kérjük azon előfizetőinket, akiknek előfizetési időszaka szeptember hó 1-ével lejár, azt megújítani szíveskedjenek.

A SZINHÁZI VILÁG előfizetési árai:

Negyedévre	75 korona
Félévre	150 „
Egy évre	300 „

A SZINHÁZI VILÁG kiadóhivatala:
VIII., Rökk Szilárd-utca 16. szám.

Megnyílt a Városi Színház is, a színház szerető közönség nem kis örömeire. Hoffmann meséiben Demény Arthur, Gerzsi és Bihari Sándor ragyogtatták fényes tehetségüket. Másnap a Hermelines nő került színre Ocskayval, Vigh Mancival, Palásthy Barnabás Lajos doktossal, Solymossyval, Székely Jenővel és Halmay Tiborral a vezetőszerelői között. A Városi Színház közönsége és művésztársa kitérő lelkesedéssel ünnepelte a Palásthy Irénné, aki már majdnem elment tengerentúlra.

Vadász Ernő tenorista tűnt fel a Jardinnal nagyszerű csengő hangjával és kitűnő

technikájával. Vadász — mint halljuk — nem-sokára lesz szerződik egyik fővárosi színházunkhoz.

A Magyar Színház felújította Dumas világhírű *Kaméliás hölgyét*. P. Márkus Emiliával és Tarnay Ernővel a főszerepekben.

A Városi Színház legelső operettbemutatója Strauss Oszkár, a világhírű komponista legújabb háromfelvonásos operettje, a *Letzte Walzer* lesz, amelyet a fordító Harsányi Zsolt *Bucsukeringő* címen ültetett át magyarra. Az operett férfi főszerepét dr. Bársony Lajos játssza.

A névtelen asszony. Bisson nagyszerű drámájának keddi előadásán a védőügyvéd (Tarnai) szerepébe a Magyar Színház kitűnő tagja, Sebestyén Mihály ugrott be. Sebestyén, aki minden próba nélkül bravúrosan játszotta szerepét, sok nyíltszíni tapsot kapott, különösen a negyedik felvonásbeli nagy beszéd után.

Latabár Rezső, a kitűnő táncos színész játszotta a múlt vasárnap délután a fővárosi nyári színházban a *Csárdáskirályné* című operettben Bonit. Jelentős sikere volt. Önálló táncszámait után pedig viharos tapsokkal jutalmazta a közönség.

Az Utahi lány premierjét e hónap 17-ikére tűzte ki a Király Színház. Sidney Jones nagyszerű operettjében lép fel először a Király-színházban Péchy Erzsé, aki nyaralásából visszatérve már meg is kezdte a próbákat. Amíg nem volt itthon mindig beugrott valaki szerepébe a próbán, ami rengeteg mulatságra adott alkalmat.

Angelo mestert, a kivételes tehetségű fotografust egész bátran ezermesternek is lehetne nevezni. Alig van a képzőművészetnek olyan ága, melyben ő ne volna — mester. Bámulatos érzéke van minden dekoratív művészethez. Nagyszerű fantáziája, kiváló ízlése megőrzi őt attól, hogy bármikor is sablonosat produkáljon. Az Angelo-kreáció mindig magán viseli mesterének egyéni s fölbecsülhetetlenül értékes bélyegét. Mindez most jut eszünkbe, amikor a Scala színházban megláttuk *Lisistrata* aranyparókáját, amely szintén Angelo tervei után készült s mely valóban egy vérbeli művész kreatiója, decens, izléses s csillogóan érdekes.

Az Operaház a legközelebb felújítja Bartók Béla, a külföldön élő világhírű magyar zeneszerző *Fából faragott királyfi* című pantomimját.

Prímadonnák szerződése. Mariházy Miklós kaposvári társulatához szerződött Karácsyonyi Ilyt, Bárdossy Pál, a kecskeméti új igazgató Véghelyi Izát, Nádassy József, a pécsi direktor Kissházy Sárít, Bodonyi Béla soproni társulatához Füredi Ilonkát, Komjáthy János Miskolcra Helvey Erzsit, Somogyi Kálmán győri társulatához Révész Ilonkát, Palágyi Lajos szegedi igazgató Somogyi Emmyt.

Őn bünt követ el saját gyermekével szemben, ha nem taníttatja zenére. Zongorát, pedálhárfa, cimbalom, hegedűt, csellót, fuvalát, tárogatót és az összes zenekari hangszereket ma még adómentesen vásárolhatja Sternberg hangszergyár *Rákóczi-ut 60. sz.* Zenepalotájában. A most folyó olcsó hét tartama alatt minden hangszer mélyen leszállított áron kapható a Zenepalotában.

Az esernyő*)

Tréfa — Irta: Békeffi László

Játszották a *Fasor Kabaréban* a következő szereposztással:

Kovács — ... *Czobor Ernő*
Szabó... .. — ... *Baló Elemér*
Idegen ur — *Molnár József*

Történik egy kávéházban.

I. JELENET

Kovács, Szabó.

(*Diszlet: Középen asztal, mellette két szék.*)

Szabó: Szervusz Kovács! Jaj de jó, hogy itt talállak. Édes öregem, nem tudnál nekem kölcsön adni csak három napra száz koronát?

Kovács: Nincs egy vasam sem.

Szabó: Ugyan kérlek, az ember az első kérdésre mindig azt mondja. Nekem nagyon komoly szükségem van a pénzre, életbevágó ügy. Becsületszentségistenemremegadom holnapután.

Kovács: Nincs na, mondom, hogy nincs.

Szabó: Igazán nincs?

Kovács: Nincs, esküszöm, hogy egy vasam sincs.

Szabó: Hát kérlek, akkor nagyon kérlek, vállalj el tőlem egy megbízatást. Nagyon megköszönném, ha elintéznéd.

Kovács: Mi az? Miről van szó?

Szabó: Hát kérlek, ide fog rögtön jönni egy ur. Olyan cvikkeres, angol bajuszu ur.

Kovács: Na és?

Szabó: Hát kérlek, én ettől az urtól kölcsönkértem ezelőtt négy nappal egy esernyőt.

Kovács: Igen.

Szabó: De ez nem volt olyan közönséges esernyő, hanem nagyon elegáns esernyő volt. Tiszta selyem és elefántcsontnyele volt. Tegnap, kér-

lek, este együtt voltam a fiukkal csináltunk egy kis kiruccanást. Az esernyő még mindig nálam volt és vacsora végén nem volt elég pénzem és otthagytam az esernyőt Fekete Ökörben a főpincérnél nyolc vanhét koronában. Ezt az esernyőt meg kellett volna váltanom, hogy nek az urnak visszaadjam, de nincs egy vasam se, azért kértem kölcsöntőled. Ez az ur most ide fog jönni és várja, hogy visszahozzam az esernyőt és én nem tudom neki visszadni.

Kovács: Hát mért nem tudod?

Szabó: Jaj de buta kérdéseid vannak, hát nem most mondtam el, hogy miért nem tudom?

Kovács: Ja igen. Nincs meg az esernyő.

Szabó: Tyű! De hülye vagy. Az esernyő meg van, de nincs nálam.

Kovács: Ja igen.

Szabó: Borzasztó, milyen marha vagy. Különbözn már az iskolában ilyen voltál. Nem is értem, hogy mehetett át az érettségien?

Kovács: Én sem.

Szabó: Szóval elintézed a dolgot?

Kovács: Mit intézzek el?

Szabó: Jó Istenem az égben, hát még mindig nem érted?

Kovács: De értem, csak azt nem értem, hogy hogyan intézzem el?

Szabó: Idejön az az ur.

Kovács: Melyik ur?

Szabó: Az a cvikkeres angolbajuszu ur?

Kovács: Melyik?

Szabó: Akitől az esernyőt kölcsönkértem.

*) Színpadokkal szemben kézirat. A fordítás és előadás joga minden nyelvre és minden színpadra fentartva. Az előadás joga megszerzhető *Bárd Ferenc és Fia* kiadóhivatalában, Budapesten.

Kovács: Igen.

Szabó: És te mondasz neki valami kifogást, hogy beteg vagyok, nem jöhettem el és ha kérdi hol lakom, hát mondasz neki valami link lakáscímeket. Mit tudom én, Hobiant pásá-utca 90, vagy Tigris-utca 101. Szóval mondasz neki valami hülyeséget és megmondod, hogy holnapután idejövök és visszaadom az ernyőjét. Addigra kiváltom a Fekete Ökörből. Ez mind arra kell, hogy időt nyerjek. Szóval érted, hogy mit kell tenni?

Kovács: Hát . . . izé . . . igen, hogy a Tigris-utcában laksz betegen és holnapután kiváltod az ernyőt.

Szabó: Azt ne mondd, te állat, hogy kiváltom. Azt mondd, hogy beteg vagyok és nem jöhettem el, mert . . . szóval valami mesét, valami hülyeséget.

Kovács: Hát azt majd mondok! Szabó: Jaj Istenem ez az ember minden percben itt lehet. Én megyek el. Később visszajövök és megtudom, hogy mi van. Szóval elintézed?

Kovács: El.

Szabó: De vigyázz, okosan beszélj, hogy meg ne sejtsem valamit. Borzasztó kellemetlen volna. Szóval . . .

Kovács: Mond te, ki az az ur?

Szabó: Egy cvikkeres angolbajuszú ur.

Kovács: De kicsoda?

Szabó: Jézus Máriám, hiszen ez nem fontos. Azt mondta, tizenegyre jön és már el is múlt nyolc perccel. Vigyázz, én rohanok.

II. JELENET

Kovács, Idegen ur.

Idegen ur: (cvikkeres, bejön, leül, újságot vesz elő.)

Kovács: Pardon, izé . . . bocsánat. (Kopogtat a könyökén.)

Idegen ur: Mi tetszik?

Kovács: A Szabó itt volt.

Idegen ur: Micsoda Szabó?

Kovács: Az izé . . . a Szabó.

Idegen ur: Micsoda Szabó?

Kovács: A Szabó, a . . . a . . . az a Szabó, akivel az az ernyő ügye van.

Idegen ur: Micsoda ernyő ügy?

Kovács: Aki a maga ernyőjét kölcsönkérte.

Idegen ur: Én nem adtam semmiféle Szabónak ernyőt kölcsön.

Kovács: Dehogy nem, ne tessenek mondani. A Szabó kölcsönkérte a maga ernyőjét és azt máma itt kellett volna neki visszaadni.

Idegen ur: Kinek?

Kovács: A Szabónak.

Idegen ur: De én nem adtam semmiféle szabónak, semmiféle ernyőt.

Kovács: De most ment el innen a Szabó és . . . illetve betegen fekszik a lakásán és azért nem hozhatta el az ernyőt.

Idegen ur: Micsoda szabóról beszél itt maga? Ki az a szabó?

Kovács: Aki az ernyőt kölcsönkérte . . .

Idegen ur: Tőlem?

Kovács: Csakis.

Idegen ur: Én tőlem?

Kovács: Igen.

Idegen ur: De ki az a szabó? Én nem ismerem semmiféle szabót. Én készen veszem a ruháimat.

Kovács: De nem olyan Szabó, olyan m-eee szabó. Ezt úgy hívják, hogy gyere ide Szabó!

Idegen ur: Ja úgy. Azt se ismerem.

Kovács: Az lehetetlen! Ne tessenek ilyet mondani. Ő azt mondta, hogy magától kölcsönkérte az ernyőt.

Idegen ur: Most már elég legyen! Hol van az a Szabó? Vezessen engem ahhoz a Szabóhoz. Majd meglátjuk! Hol lakik az a Szabó?

Kovács: Hobiant pásá-utca 178.

Idegen ur: Hol van az a Hobiant pásá-utca?

Kovács: Ott az izébe az Oroszlán-utcánál, a Tigris-körutnál, a . . .

Idegen ur: Hát az hol van?

Kovács: Ott.

Idegen ur: Hol?

Kovács: Mindjárt balra, ott a sarkon, a izé . . .

Idegen ur: Vigyázzon magára, hallja vigyázzon magára, én megtanítom magát meg azt a Szabót is, én majd megtanítom azt a Szabót.

Kovács: Ne tessék haragudni a Szabóra, ő nem tehet róla. A barátai az okai a dolognak. Elvitték muzizni és nem tudta kifizetni a cechet.

Idegen ur: Micsoda cechet?

Kovács: A főurnak.

Idegen ur: Micsoda főurnak?

Kovács: Ökör.

Idegen ur: Ki az ökör?

Kovács: Nem.

Idegen ur: Mit nem?

Kovács: Fekete Ökör.

Idegen ur: Kicsoda?

Kovács: A főur.

Idegen ur: A főur fekete ökör?

Kovács: A főur a Fekete Ökörbe.

Idegen ur: Ki az a főur a Fekete Ökörbe?

Kovács: A főpincér a Fekete Ökörbe.

Idegen ur: Mi közöm van nekem a főpincérhez a Fekete Ökörbe?

Kovács: Nem magának, hanem a Szabónak.

Idegen ur: Micsoda Szabónak?

Kovács: Aki magától az ernyőt kölcsönkérte.

Idegen ur: De nem kérte.

Kovács: De kérte.

Idegen ur: De nem kérte.

Kovács: De kérte és most ott van a Fekete Ökörbe.

Idegen ur: Kicsoda? A Szabó?

Kovács: Nem, az ernyő. Ott van, mert a Szabó nem tudta, kifizetni a cechet, csak holnapután tudja kifizetni és akkor idehozza, mert most betegen lakik a lakásán és most nem

tudja kifizetni, mert most nincs pénz. De holnapután visszahozza.

Idegen ur: Kicsoda?

Kovács: A Szabó.

Idegen ur: Micsodát?

Kovács: Az ernyőt.

Idegen ur: Minek?

Kovács: Hogy visszahozza magának.

Idegen ur: Gazember! Gazember! Én nekem ne hozza vissza az Szabó azt az esernyőt.

Kovács: De visszahozza, csak most nem tudja kifizetni a cechet a Fekete Ökörbe.

Idegen ur: A cechet? Mennyi a cech?

Kovács: Kétszáz korona.

Idegen ur: Itt van a cech. Most már hagyjon békét a Szabóval meg az esernyővel meg a Fekete Ökörrel. Maga tinó, gazember, csirkefogó. Érti? (El.)

III. JELENET

Kovács, Szabó.

Szabó: Nos?

Kovács: Elintéztam. Pszt, éppen most megy el.

Szabó: Kicsoda?

Kovács: Akitől az ernyőt kölcsönkérted, most megy ki.

Szabó: Ez? De hisz' ez nem az.

Kovács: Az nem baj, de megvan a dohány. Itt a száz korona, váltson ki az ernyőt.

Szabó: Te hülye, te . . . te . . . te . . . te . . . nem is vagy olyan hülye.

Kovács: Nekem mondd? (Az egyik százkoronást átadja Szabónak a másik százkoronást zsebre vágja.)

— Függyö. —

AUTOMOBIL, motorcsónak, motorkerékpár, különálló motorok ipari célokra és az összes gyártmányok alkatrészei kaphatók Csermely Károlynál
Autótelep: VII., Ilka-utca 25—27. Jroda: VI., Teréz-körút 12. Telefon 149-42.

É rovatban készséggel adunk felvilágosítást olvasóinknak bármely színházi vonatkozású kérdésben. Kéziratokat és rajzokat nem adunk vissza.

Érdeklődő. Budán a XIX. század második feléig nagyon rosszul ment a magyar színészeti sora. A hatvanas évek végén Latabár Endre, akkori kassai igazgató vonult be jól fegyelmezett, türehető viszonyok között élő társulatával — és szerencséje volt, hogy tisztességesen elvonulhatott. Azután Aradi Gerő próbálkozott, de olyan nagyot bukott, hogy állami segítséggel expedálták Karcagra. Majd Fehérvári Vilmos következett, hasonló eredménnyel. 1882-ben Bogyó Alajos tetőzte be a botrányokat. Bogyónak kudarcát olvasta a hírlapokból Krecsányi, aki akkor debreceni direktor volt. És ő is felhozta társulatát, bár Debrecenben nagyon szerették. Nem tudni, rajongó hite, vagy tán a körülmények szerencsés összejárása volt-e ez oka, de Krecsányi megtörte a budaiak közönyét és egy rövid nyári szezon alatt biztos pozíciót szerzett a magyar Tháliának Budán.

X. A Falu rosszát, mint a Nemzeti Színház száz arannyal kitüntetett színművét 1874-ben adták először a Nemzetiben, majd átvette az akkortájt alakult Népszínház. — **Százsorszép.** 1. Budapesten született. 2. 26 éves. 3. Rákosi iskolát végezte. 4. Még nem menyasszony, de minden remény meg van arra, hogy az lesz. — **Színészfiu.** 1. 1900-ban született. 2. 72.000 korona. 3. 1903-ban született. 4. Havi fizetése 4000 korona. — **Trilby.** 1. 5000 korona. 2. 21 éves. 3. Dr. Kalotai Ernő. 4. Négy évvel ezelőtt. 5. Természetes, hogy maga énekel. — **F. S.** A dramaturgiát eléggé érti. — **Cigánygrófné.** 1. Budapesten született. 2. 1890. 3. Sziniakadémiát végezte. 4. Elvált asszony. 5. Röck Szilárd-utca 18. — **Előfizető.** 1. Az egyesületi iskolát végezte. 2. Kaposvárra szerződött. 3. Király-u. 19. 4. Szolnokon már nagy sikere volt. — **F. A.** A művésznőknek átadjuk rajongó üzenetét. — **Csiki, Török-**

szentmiklós. 1. Magának volt igaza, szegény. Nyáray Tóni fél éve már, hogy meghalt. 2. Sebestyén társulata nem megy vissza Temesvárra. 3. Átadjuk az üdvözlét. 4. A nyert cigarettákból küldhet nekünk is.

REJTVÉNY

Megfejtési határidő szeptember 18.

A megfejtők között három díjat sorsolunk ki. Első díj: Egy kotta. Második díj: Egy művészi fénykép, eredeti autogrammal. Harmadik díj: A „Színházi Világ” vagy a „Komédia” ez évi számai.

30. számunkban közölt rejtvény megfejtése

»Színházi Világ«

Megfejtették

541-en.

Sorsolás utján az első díjat **Radványi Julisk** (Dohány-u. 57.), a másodikat **Ermer József** (Károly-körut 17.), a harmadikat **Pollák Etelk** (Makó) nyerte meg. A díjak átvehetők Színházi Világ kiadóhivatalában (VIII. ker. Röck Szilárd-utca 16. szám.)

VIDÉKI HIREK

Ménde Klári, a bájos fiatal művész, aki a kaposvári társulathoz szerződött, el is mutatkozott be a közönség előtt. Men Klári első fellépésekor meleg sikert arat és zugó tapsokat kapott a kaposvári közönségtől.

A nagyváradi színház igazgatójáról, **Erdé Miklósról** másfél év után hírt kapott a Színházi Világ. A nagyváradi Városi Színház, melyet a megszálló románok neveztek el a régi Szigligeti helyett, rendesen működik.

FILM

Rovatvezető:

BARNA JENŐ

Mozi élet

Talán semmi sem bizonyítja jobban Budapest nagyszerű fejlődésképeségét, minthogy itt minden művészi vagy ipari ág pompás termő talajra talál.

A pár évvel ezelőtt megindult magyar filmgyártás például ma már számottevő tényező a világpiacon s a legszebb reményekre jogosító perspektívával rendelkezik. A híres szállóigét, hogy Budapest fürdőváros, vagy Budapest kávéház-város, most már bátran át lehetne változtatni így: Budapest filmváros. Egy idő óta valóságos filmkészítési láz fogta el Budapesten az embereket. Ha két ember összeül a kávéházban, egész biztosan vagy egy filmgyárat terveznek, vagy legalább is egy-két film elkészítéséhez szükséges pénzember elkeresését tépelődnek. Érdekes azonban, hogy mihelyt filmkészítésről van szó, villámgyorsan sikerül az embereknek a minimálisan szükséges tőkét összehozni. És ép itt van a baj is. Elfelejtik ezek az emberek, hogy a filmgyártáshoz nemcsak pénz kell és pedig sok pénz kell, hanem

rendkívüli szakértelem és rátermettség is. Nem szabad figyelmen kívül hagyni ugyanis azt a körülményt sem, hogy amikor nálunk a filmgyártás csecsemőkorában volt, külföldön már az diadalmas multra tekinthetett vissza.

A helyzet csodálatos ugy-e, de mégis úgy van ma az, hogy a mi filmjeink nem csak megállják a helyüket a külföldiekkel szemben, de sok tekintetben verik is azokat. A magyar tehetség és mindenhez való hozzáértés itt is kiemelkedik gyönyörűen, természetesen párosul itt a tehetség a magyar áldozatkészséggel is. Minden rokonszenv és hódolat azoknak a filmgyáraknak, akik eddig is már olyat produkáltak, hogy nem csak észrevétették magukat, de mindenhol a legnagyobb dicséretet is vívták ki. Kétségtelen, hogy a magyar filmeket ma szívesen látják a kontinens bármelyik városában. A magyar filmeknek ugyanis különösen egy olyan tulajdonságuk van, mellyel tulszárnyalják a külföldi filmeket és pedig ez a sujetjük. A naiv amerikai, az érzelmes dán, a pathologikus francia s a szentimentális német filmeket messzi tulszárnyalja a mi film-

KERT MOZI

Városligeti Fasor
és Aréna-ut sarkán

Budapest legelőkelőbb, legkellemesebb szórakozóhelye
Előadások 9 és 10 órai kezdettel

jeink cselekményének lüktető eleve-
sege, fordulatos meseszövése, igaz
romantikája. Színészanyagunk első-
rangú, rendszereink kitünők s ha-
baj van, mert néha van, akkor az
tisztán csak pénzkérdésen alapul.
Annyit már elértünk, hogy két olyan
nagy filmgyárunk van, melynél ez
utóbbi körülmény sem befolyásolja
a filmek előállítását, mert hiszen
alaptőkéjük sok-sok millió. De mi
lesz a filmgyárakkal, melyek egy-két
millió alaptőkével rendelkeznek, me-
lyeknek tehát tartalékjuk nincsen, de
részint olcsón is olyan kvalitásu fil-
meket készítettek, amelyek garanciát
nyújtanak a jövőre is.

Nem szabad annak megtörténni,
hogy egy halom tehetség, mely a
magyar kultúrának hervadhatatlan
érdemeket van hivatva szerezni, csu-
pán amiatt heverjen parlagon, mert
a szükséges tőke nem áll rendelkez-
ésre. Épen azért ott, ahol művészi
szempontból is van értelme, a leg-
nagyobb áldozatkészségre kell töre-
kedni, szemmel kell tehát tartani
nemcsak az egyéni, hanem az ország
kulturális érdekeit is.

Pázmán Ferenc, a Városi Színház tagja,
a kitünő filmszínész a Star filmgyár szerző-
tette. Pázmán már meg is kapta az első
vezető szerepét *Nick Winter* „Alhambra titka“
című nagy filmjében.

Pásztor Béla, a Star filmgyár kitünő dra-
maturgja két filmdarabot fejezett be. Az egyik
egy négyfelvonásos filmjáték, melyben a cse-
lekmény központjában egy bakfis leánya
áll, a másik egyfelvonásos amerikai burleszk,
tele kacagató, pompás szituációkkal. Mindkét
darabot ebben az éjszaka a *Star* veszi filmre.

Négy filmet fejezett be *Deésy Alfréd*, a
kiváló filmrendező. Mind a négy filmnek
Hollay Kamilla, az ismert kiváló mozidiva játsza
a főszerepét. A filmek legközelebb már be-
mutatásra kerülnek.

Medveczky Lilly, a kitünő ballettáncosnő
most tárgyalásokat folytat egyik előkelő film-
gyárral több olyan szerep eljátszására, me-
lyekben a tánc dominál.

A Halál hírnöke a Kertmoziban

Most már kétségtelen
megállapítást nyert, hogy
a többszörös, folytatásos
filmek vonzzák legin-
kább a közönséget. Az
amerikai filmkolosszusok mód fölött
érdeklik a publikumot. A Kertmozi-
ban lepergett „Fehér fogu álarc“, mely
négy héten keresztül szórakoztatta a
közönséget, egyszersmind páratlan
kíváncsiságot élesztett föl egy másik,
hasonló zsánerű film után. A Kert-
mozi most aztán megtalálta újból
azt a nagykonceptióju filmet, mely
hivatva van ismét nagy szenzációt
kelteni és a közönség legszelesebb
rétegeit is megmozdítani.

„A halál hírnöke“ című harminc-
kétfelvonásos film, melynek első
nyolc felvonását a múlt héten látta
a publikum, még a „Fehér fogu
álarc“-nál is érdekesebb, szebb és
gazdagabb, trükkökben és gyönyör-
ködtető plenairekben. A film főszere-
pét játszó *Lea Baird* valósággal el-
ragadta a publikumot. Ez a pazar-
szépségű filmdiva tökéletes játékaival
és gyönyörű ruháival mondhatni frap-
pirozta a közönséget. Több, mint
százszor öltözködik át, pompásabb-
nál pompásabb ruhákban szomorítja
el a budapesti asszonyok szívét. Bra-
vuros szerepe van a filmen *Sheldin*
Lewis-nek, akit a közönség már is-
mer és szeret a „Fehér fogu álarc“
című filmből. „A halál hírnöke“ első
része, melyet a közönség rendkívüli
tetszéssel fogadott, erősen felcsigázta
egyszersmind a kíváncsiságot a film
folytatása iránt. A második rész be-
mutatása hétfőn lesz a Kertmoziban.
Ajánlatos a jegyekről előre gondos-
kodni, mert a közönség valósággal
ostrom alá fogja a pénztárakat.

Magda Madeleine

A Rádus bemutatója

A Rádus filmgyár kétnapos bemutatója a magyar filmszakma ünnepi eseményévé avatódott. Az előkelő meghívott közönség és a filmszakma tagjai előtt a külföldi filmkultúra legmonumentálisabb alkotásai kerültek vászonra, közöttük Ernst Lubitsch, a világhírű német filmrendező csodás *Sumurunja*, amely a legkáprázatosabb kiállítás és művészi bravurok valóságos tárháza. A főszerepekben Paul Wegener, Pola Negri és Harry Liedtke-vel. Poétikus szépségű Sascha film *Kertész Mihály Damaszkusz csillaga* tizenkét felvonásban, a címszerepben Lucy Dorain-nel. Ellenállhatatlan humoru *Előbb a Hanna*, aztán a *Panna* című négyfelvonásos vígjáték Henny Porten-nel a kettős főszerepben. A feliratok poétikus és bravuros fordítása Siklós Iván igazgató avatott tollát dicséri.

A bemutatókról

Mégegyszer és utoljára vissza kell térnünk. Hiába volt, úgy látszik, minden sajtómozgalom, hiába volt a szakma hangos és érthető fölzudulása, csak nem tisztul a bemutatók közönsége. Még mindig csak olyanok kapnak jegyet, akiknek a filmhez egyáltalán semmi közük, s a mozi-sok, kölcsönzők vagy filmszakértők,

filmszínészek gyakran vagy az első sorokból kénytelenek végignézni a előadást, vagy pedig egyáltalán nem is jutnak jegyhez. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a hiba azoknál van, akik a jegyeket kezelik.

Olaf Fönns Budapesten

Olaf Fönns, a világhírű dán filmszínész, a *Tigris és Homunculus* című filmek népszerű vált főszereplője, jelenleg a *Deutsche Bioscop* rendezője, a jövő hónapban Budapestre jön játszani. A markáns arcú és nyugodt fel-lényű kiváló filmszínész, aki mellesleg egyike a legjobb német filmrendezőknek is, a *Corvin* filmgyárnál fog fellépni a *Keresztes vitézek* című grációdózus középkori filmen, amelyet a filmgyár dramaturgia, ifj. Radó István fogja rendezni. A filmet Garas Márton fogja játszani. A filmet Garas Márton fogja rendezni és Eiben István fotó-rafálni.

Szép Ilonka filmen

Vörösmarty poétikus elbeszélő költeménye, a már klasszikussá vált *Szép Ilonka* filmre kerül. A Glória filmgyár a gyönyörű költeményt Lázár István scenáriumában viszi a vászonra és nagy felkészültséggel lát hozzá, hogy a Mátyás király korában lejátszódó film cselekménye minél gazdagabb és színpompásabb legyen. A felvételek Gödöllőn folynak. A *Szép Ilonka* két főszerepét a bájos Bojtos Juci és Thury Zoltán játssza, rendező Forgách Antal igazgató.

Ebben a rovatban készséggel válaszolunk minden film-
vonatközlő kérdésben. Kéziratot nem adunk vissza.

Ida. Ha utána jár, akkor minden nap mehet
felvételre. 80—100 koronát kereshet naponta,
ha statisztál. — **Hadnagy.** 1. A kérdezett mű-
vésznő M. L. Nagyfuvaros-u. 23. sz. alatt lakik.
2. Az említett filmgyár nem működik. 3.
Tévedés, hogy egy nap több bemutató volna,
mert a filmgyárak megegyeztek abban egy-
mással, hogy egy napon nem tartanak be-
mutatót. — **Ideál.** Ha Rózsahegyi Kálmán
filmiskolájához fordul, ott bő felvilágosítást
kaphat mindenről. — **F. I.** Okvetlen kell csi-
náztatnia egy-két fotografiát, lehetőleg mell-
képet és álló alakot. A két különböző felvételt
után mutassa be valamelyik filmgyárnál.

**BERNHARDT ERNŐNÉ
ÉS NEY BÉLÁNÉ**

ANGOL ÉS FRANCIA
NŐI DIVAT SZALON

ÚJPEST, ÁRPÁD-UT 65. SZ.

Használt férfiruhákat magas árban ve-
szek. Breisach, Rákóczi-ut 64.

METROPOLITAN

NYOMDAI MŰINTÉZET

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCA 106. SZ.

NYOMTATVÁNYOK

IZLÉSES KIVITELBEN

IRÓGÉPET

szállít, vesz, becserél,
szakszerűen javít

ECKSTEIN GYULA, IV. Párisi-u. 1. l. em. Tel. 126-06.

Csak a
lakásán

veszek viselt férfiruhát és cipőt

ANGELUSZ Izabella-
tér 2. Telefon 94-49.

TÖRV. VÉDELME.

FOTO

RENDELÉSEK

STAKU... BUDAPEST

RAKÓCZI UT 80

TELEFON: JÓZSEF 2832

Van önnek hozzátartozója, aki férjhezme-
nendő? Nősülendő? Forduljon
bizalommal Davidovits intézetéhez, Erzsébet-körút 17. sz.
Hírságközvetítés előkelő körökben diszkrétén, gyors
ooo eredménnyel. Ajánlat díjtalan! ooo

SZAKORVOSI

vérgyógyító rendelőintézet

Budapest, Dohány-u. 39.

Rendel: 11—1-ig és 4—7-ig.

Nyakkendőház

IV., ker. Kigyó-utca 5. sz.

(Klotild palota)

V., Deák Ferenc-utca 14.

Nyakkendők, férfi-
divatárak nyári
occasio árban

Festesse meg szőrméjét

oo (felelősséggel minden színre) oo

BORDY I. IMRE szűcs mestereknél

Budapest, VI. ker., O-utca 11. szám.

Kérje
minde-
nyütt az

Egyesült Szalámigyár

izletes gyártmányait. Tel. József 123-67.

STERNBERG

hangszergyár

Rákóczi-ut 60.

(Saját palotájában)

Amerikai és egyéb külföldi
gyártmányu, világhirű

zongorák és pianinók

„Etofon“ beszélőgépek tökéletesített új modelljei
Világhirű művészek teljes hanglemezz-repertoírja

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben. Mesterhegedűk,
gordonkák, fuvolák és tárogatók. Zenekari rézfuvós hangszerek,
cimbalmok és harmoniumok. Bél-, selyem és acélhúrok.

Helyettes szerkesztők:

SEBŐK SÁNDOR és BALOGH SÁNDOR

Kiadóulajdonos:

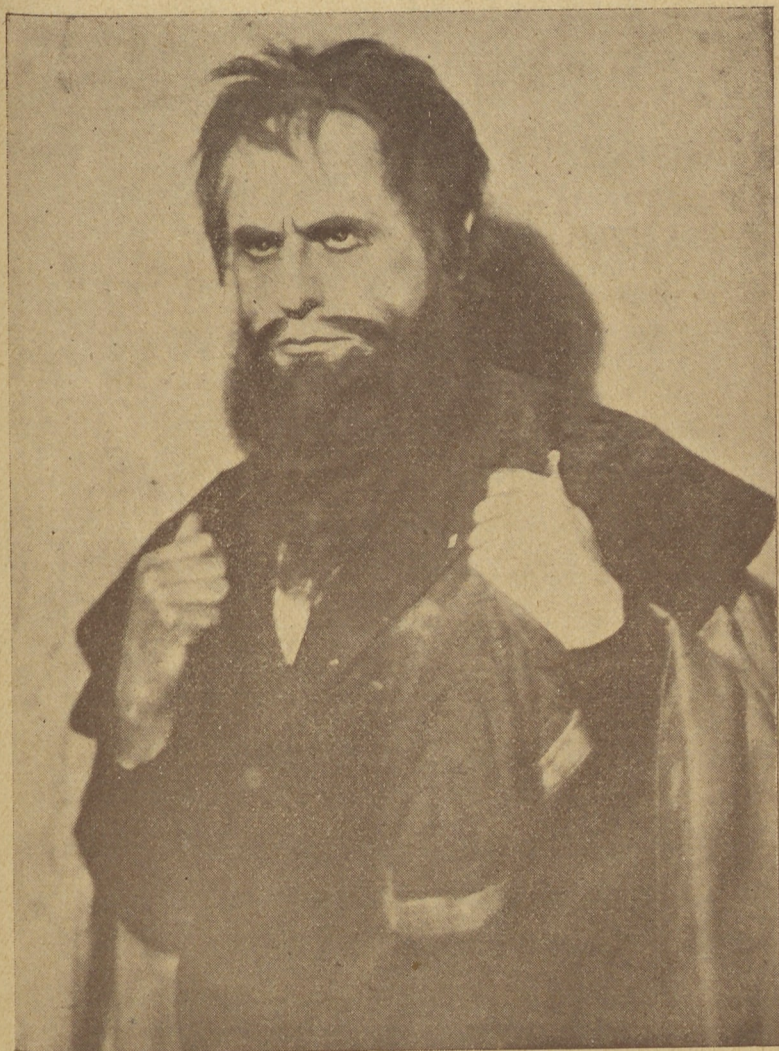
SZÍNHÁZI VILÁG KIADÓVALLALAT R.-T.

Felelős kiadó:

KONDOR I. igazgató.

Előfizetési ár:

Egy negyedévre	— — — — —	75.— K
Egy félévre	— — — — —	150.— K
Egész évre	— — — — —	300.— K

FENYVESI EMIL
(Svengáli)
Trilby — Vígshínház

Papp felv

SZÍNHÁZI VILÁG

Lánczy Miczi
(Éva)

Budapesti Színház "Morton és család"

„METROPOLITAN” NYOMDAI MŰINTÉZET. TEL. 143-62.